

รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา

ครั้งที่ ๓
ครั้งที่ ๓

วันศุกร์ที่ ๒๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๒๐ นาฬิกา

ประธานรัฐสภา : วันนี้นำสมาชิกมาประชุม ๓๕๖ คน เกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งสองสภา เป็นองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการประชุมระเบียบวาระประชุมญัตติขอให้รัฐสภาตีความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๐ อนุมาตรา ๑ ของนายแพทย์ โชตินุชิต และนายเพ็ง ลิ้มปะพันธ์

นายแพทย์ โชตินุชิต (อนันต์) : ข้าพเจ้าขอเสนอญัตติต่อรัฐสภานเพื่อการตีความตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๐ ดังต่อไปนี้

ข้าพเจ้าขอเสนอให้รัฐสภาตีความในมาตรา ๘๐ อนุมาตรา ๑ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ ในข้อที่ว่า มาตรา ๘๐ “สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทน ต้องไม่รับตำแหน่ง หรือหน้าที่ใดจากรัฐ หน่วยงานราชการของรัฐ หรือหน่วยงานใดๆ ที่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐโดยมีประโยชน์ตอบแทน หรือดำรงอยู่ซึ่งตำแหน่งหน้าที่เช่นว่านั้น ทั้งนี้ นอกจากตำแหน่งรัฐมนตรีหรือข้าราชการการเมืองอื่น หรือตำแหน่งที่รัฐมนตรีแต่งตั้งโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือตำแหน่งที่รัฐสภา วุฒิสภาหรือสภาผู้แทนเป็นผู้แต่งตั้ง หรือตำแหน่งหรือหน้าที่เป็นผู้สอนในมหาวิทยาลัย หรือสถานศึกษาอื่น” ตามมาตราฉบับปัญหาขอให้ ผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจะเป็นนายกเทศมนตรี ในเวลาเดียวกันจะได้หรือไม่ ทั้งนี้โดยข้าพเจ้าเข้าใจว่าตำแหน่งนายกเทศมนตรี นั้น ถ้าหากเป็นตำแหน่งการเมืองก็ไม่เป็นปัญหาอันใดจะต้องตีความ แต่ในขณะนั้นยังไม่มีผู้ใดชี้ชัดว่าจะเป็นตำแหน่งการเมืองหรือไม่ จึงขอเสนอเพื่อโปรดตีความกันในที่ประชุมรัฐสภา

อนึ่ง ขอเรียนว่าตำแหน่งนายกเทศมนตรีเป็นตำแหน่งที่มาจากราษฎรโดยตรง การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีมาจากสมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาลมาจากประชาชน

อีกประการหนึ่งผลประโยชน์ที่ได้รับก็ไม่ไดมาจากงบประมาณแผ่นดิน ที่เสนอมาทงนเป็น
 ที่เข้าใจว่าตำแหน่งนายกเทศมนตรีนั้นสมควรที่จะเป็นข้าราชการการเมืองได้ นั้นเป็นหลัก
 การในการที่เสนอเป็นญัตติขึ้นมา แต่ว่าเพื่อประกอบการวินิจฉัยของวุฒิสภา ข้าพเจ้า
 ใครที่จะขอ ขวางจะขอละเอียด และอ้างหลักฐานเป็นการ ประกอบการวินิจฉัย ของท่าน สมาชิก
 วุฒิสภาผู้ มีเกียรติเพอการตีความในรัฐธรรมนูญมาตรา ๘๐ นี้ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา
 ๘๐ นี้ ท่านผู้ มีเกียรติทั้งหลายก็เห็นได้แล้วว่า ได้เขียนไว้ไม่เป็นที่ขัดแย้ง เพราะ
 ฉะนั้นสำหรับญัตติของข้าพเจ้าซึ่งมุ่งไปในเรื่องที่ว่า ตำแหน่งนายกเทศมนตรีหรือตำแหน่ง
 เทศมนตรีนั้น ทางสมาชิกวุฒิสภาจะดำรงได้หรือไม่ นั้นเป็นหลักการและเป็นประเด็นสำคัญ
 ซึ่งข้าพเจ้าใครที่จะขอ ให้ท่านสมาชิกวุฒิสภาได้พิจารณา และเหตุผลซึ่งข้าพเจ้าจะได
 อ้างอิงต่อไป

คือก่อนอื่น เราจะต้องพิจารณาถึงเจตนารมณ์ ของรัฐธรรมนูญนี้ เสียก่อนว่า มีความ
 ประสงค์อันใดถึงได้บัญญัติมาตรา ๘๐ นี้ขึ้น ตามความเข้าใจเท่าที่ข้าพเจ้าได้มีความเข้าใจ
 ในส่วนตัวและก็ด้วยเหตุผลทั่ว ๆ ไปแล้ว ก็ให้เห็นได้ว่าเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้
 เท่าที่ได้บัญญัติมาตรา ๘๐ นี้ไว้เพื่อที่จะต้องการ ไม่ให้รัฐบาลซึ่งเป็นผู้ มีอำนาจที่จะให้อมิส
 ดินจ้างให้ตำแหน่งหน้าที่ให้ผลประโยชน์แก่สมาชิกวุฒิสภาเพอการที่จะเอาหน้าใจ และรัฐบาล
 ก็จะได้บริหารราชการแผ่นดินไปโดยความสนับสนุน ของสมาชิกวุฒิสภา อันเป็นไปในทางที่ไม่
 ชอบไม่ควร นี้เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญมีอยู่อย่างนี้ จึงได้กำหนดว่าตำแหน่งหน้าที่ใด ๆ
 จึงไปจากรัฐบาล คือรัฐมนตรีได้แต่งตั้งโดยมีผลประโยชน์ตอบแทนนั้น สมาชิกวุฒิสภา
 นี้ไม่สมควรจะไปรับ สำหรับตำแหน่งนายกเทศมนตรีและเทศมนตรีของเทศบาลต่าง ๆ นั้น
 ความจริงแล้วก็จะพิจารณาตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๘๐ คือมันเข้าไปรับไม่ได้ เพราะเหตุ
 ว่าเทศบาลนั้นถือว่าเป็นหน่วยรวมและอยู่ในบังคับบัญชา ของรัฐบาลโดยมี ผลประโยชน์ตอบแทน
 แทน เพราะฉะนั้นมันจะเข้าไปได้อันหนึ่งก็คิดว่าเราก็เป็นชอยยกเว้นที่ว่า ทงนเองมา
 จากตำแหน่งรัฐมนตรีหรือข้าราชการการเมืองอื่น ทงนก็เป็นเรื่องที่จะต้องวินิจฉัยว่าตำแหน่ง
 นายกเทศมนตรีและตำแหน่งเทศมนตรี ที่จะอนุ โลมเป็นการเมืองได้หรือไม่ ทงนจะต้อง
 พิจารณาเกี่ยวโยงไปถึงกฎหมายหลายฉบับด้วยกัน คือจากกฎหมายว่าด้วยระเบียบราชการ
 บริหารแผ่นดิน กฎหมายเทศบาล สำหรับระเบียบราชการบริหารแผ่นดินนั้น ท่านได้แยก

แยะหน่วยราชการไว้เป็น ๓ อย่างด้วยกัน คือการบริหารราชการส่วนกลาง การบริหาร
 ราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น คือเหตุผลเมื่อเทศบาลตั้งว่าเป็น
 ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ก็ถือเป็นหน่วยราชการอย่างหนึ่งแล้ว เราจึงต้องมีพิจารณาถึง
 พระราชบัญญัติเทศบาล พระราชบัญญัติเทศบาลมาตรา ๘ ได้กำหนดไว้ว่าเทศบาลนั้น
 ถือเป็นทบวงการเมือง เมื่อเป็นเช่นนี้และข้าราชการผู้ได้ประจำในราชการบริหารส่วนท้องถิ่น
 หรือว่าที่ประจำในทบวงการเมืองนั้นก็จะต้องถือว่าเป็นข้าราชการผู้ได้ประจำในเทศบาล
 เราไม่เรียกว่าข้าราชการ เราเรียกว่าพนักงานซึ่งมันแปรไปหน่อย เมื่อพิจารณาถึง
 พนักงานแล้ว จะต้องขยับไปพิจารณาถึงพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยพนักงานเทศบาล ซึ่ง
 ทงนั้นจะแสดงให้เห็นได้ว่าทางระเบียบพนักงานเทศบาลซึ่งออกโดยพระราชกฤษฎีกาดังนั้นได้แยก
 ไว้ชัดแจ้งว่ามีอยู่ ๒ ประเภทด้วยกัน คือ ๑. เทศมนตรี และ ๒. พนักงานประจำคืออนุโลม
 ตามหลักการบริหารราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคเหมือนกัน คือว่าแยกเป็นฝ่ายการเมือง
 และแยกเป็นฝ่ายประจำ อย่างนี้จึงทำให้เห็นได้ว่าตำแหน่งนายกเทศมนตรีหรือตำแหน่ง
 เทศมนตรีนั้นเราอนุโลมเป็นฝ่ายการเมืองได้ ทงนี้เพื่อกวามได้ชัดแจ้งในการพิจารณา
 รัฐสภาจะเปิดดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีหรือตำแหน่งเทศมนตรีนั้นได้ แต่อย่างไรก็ตาม
 บัญญัติไว้ในส่วนทางราชการนั้นก็ไว้ชัดแจ้งอยู่มาก และในที่สุดเท่าที่ราชเจ้าได้ทราบ
 ก็ปรากฏว่าทางคณะกรรมการกฤษฎีกาก็ได้อนุญาตไว้เหมือนกัน ว่าสภาของรัฐสภาจะไม่
 ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรีนั้นได้ เพราะในพระราชบัญญัติเทศบาลไม่มีคำ
 ห้ามไว้ เพราะฉะนั้นตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกานั้น ก็เข้าใจว่าไปดำรง
 ตำแหน่งนั้นได้ แต่ทงนั้นเกิดมีปัญหามาตรา ๘๖ นั้นว่า เมื่อสภาของรัฐสภาได้ไปดำรง
 ตำแหน่งนายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรีแล้ว จะต้องขาดจากสมาชิกวุฒิสภาหรือไม่ น
 ทางคณะกรรมการกฤษฎีกาก็ว่าไม่อยู่ในฐานะที่จะตัดความ เพราะฉะนั้นจึงเป็นปัญหาซึ่งทาง
 รัฐสภาจะต้องตัดความ แต่ความจริงแล้วถ้าจะมีขึ้นชัดแจ้งลงไปนั้นจะต้องเป็นเรื่องซึ่งว่า
 คณะกรรมการศาลาการรัฐธรรมนูญจะต้องตัดความในมาตรา ๘๖ คือว่ากำหนดให้ขาด
 จากสมาชิกภาพ แต่ถ้าเราจะขยับไปถึงระยะนั้นแล้วก็เป็นเหตุผลที่ไม่สมควร เพราะว่า
 ใครเล่าจะกล้าให้ขยับไปถึงระยะที่ว่าให้ตัดการ รัฐธรรมนูญตัดความให้ขาดจากสมาชิกภาพ
 อย่างสมมติว่าหัวหน้าแห่งไปดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี หรือตำแหน่งเทศมนตรีไว้แล้ว

เมื่อสมาชิกสภา ๕ นายได้ยื่นคำร้องขอผ่านรัฐสภาไปสู่คณะกรรมการตุลาการรัฐธรรมนูญว่า
 ส่งให้ข้าพเจ้าขาดจากสมาชิกภาพอย่างนั้นแล้ว เมื่อคณะตุลาการรัฐธรรมนูญได้ส่งให้ขาด
 จากสมาชิกภาพ ข้าพเจ้าก็ต้องขาด แล้วใครเล่าจะไปเสียงอย่างนั้น แล้วจะไปขอให้คณะ
 กรรมการตุลาการรัฐธรรมนูญตีความอย่างนั้นก็ได้ มันคนละเรื่องกัน เพราะฉะนั้นจึง
 เป็นหน้าที่ของรัฐสภาที่จะต้องตีความในมาตรา ๘๐ และโดยเฉพาะญัตติของข้าพเจ้าที่เสนอ
 มาพร้อมด้วยผู้รับรองถูกต้องนี้ ก็เพื่อจะให้ความเห็นว่าสมาชิกรัฐสภาไปดำรงตำแหน่งนายก
 เทศมนตรีหรือเทศมนตรีได้โดยอนุโลมว่าเป็นตำแหน่งการเมือง โดยเหตุผลที่ข้าพเจ้าได้
 กล่าวอภิปรายมาแล้วในตอนต้น และเพื่อประกอบการศึกษาวินิจฉัยของสมาชิกแห่ง
 รัฐสภาผู้มีเกียรติทั้งหลาย ใครจะเรียนต่อท่านว่าข้าพเจ้าได้ลงศึกษาตามหลักของทาง
 ต่างประเทศเขา ในกรณีที่ถือความเป็นตำแหน่งการเมืองหรือไม่นี้ ทางต่างประเทศเขากลือ
 เสียว่า ทางข้าราชการก็มีอยู่ ๒ อย่าง คืออย่างว่าฝ่ายการเมือง และฝ่ายประจำ แต่
 ตำแหน่งใดซึ่งเขากลือว่าได้เลือกมาโดยราษฎร หรือได้ผ่านมาจากประชาชนคือราษฎร เมื่อ
 มาถึงแล้วก็ภายในระยะเวลาอันกำหนดคือ ๓ หรือ ๔ ปีแล้ว เขายอมอนุโลมถือความเป็นฝ่าย
 การเมือง นี้แหละโดยเหตุผลที่ข้าพเจ้าเสนอขอให้รัฐสภาตีความนั้นก็เพราะมีปัญหาคงจริง ๆ
 ไม่ใช่เหลวไหลและไม่มีสาระแล้วมารบกวนท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ เพราะเหตุว่าอย่างน้อย
 ที่สุดก็ควรจะต้องความใหม่แต่ตั้งขาดลงไป เพราะเหตุว่าทางสมาชิกรัฐสภานักสมาชิกจำนวน
 ถึง ๒๐๐ กว่าคน ถ้าหากว่าสิทธิอันควรมีควรได้ตามกฎหมายไม่ผิดต่อรัฐธรรมนูญแล้ว
 ก็ควรให้สิทธิอันนั้นแก่เขา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนซึ่งได้มีจิตใจที่
 จะช่วยเหลือในการบริหารงานท้องถิ่นในฐานะที่เป็นนายกเทศมนตรี หรือเทศมนตรี อย่าง
 นั้นก็อาจรับตำแหน่งได้ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่ารัฐสภาจะตีความไปในทำนองที่ว่าทาง
 สมาชิกรัฐสภาไปดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรีได้ก็ด้วยเหตุผล และรวมทั้งหลัก
 กฎหมายด้วย ตามที่ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วก็คงจะได้ฟังเหตุผลและความคิดเห็นของท่าน
 สมาชิกที่มติดอกด้านว่าจะสมควรประการใด สำหรับข้าพเจ้านั้นไม่ปรารถนาอะไรในเมื่อมี
 ปัญหาอันมากขอให้รัฐสภาได้ตีความให้ชัดแจ้งลงไป ไม่ใช่คลุมเครืออย่างนั้นแล้วก็ไม่รู้ว่าจะ
 ปฏิบัติกันได้อย่างไร สำหรับความเห็นของข้าพเจ้าในชั้นต้นนั้นผมแต่เพียงเท่านั้น

ประธานรัฐสภา : ต้องอภิปรายสลับกันไม่ ต่อไปนี้ฝ่ายค้าน

หลวงอภัยคุณานุรักษ์ (ข้างทอง) : ก่อนที่จะเข้าสู่ประเด็นญัตติที่จะตีความว่า สมาชิกวุฒิสภาจะเป็นเทศมนตรีได้หรือไม่นี้ กระผมคิดว่าเราควรจะได้พิจารณาถึงประเด็น ๒ ประเด็นเสียก่อน คือประเด็นแรกวุฒิสภามีสิทธิ์และอำนาจที่จะตีความในเรื่องนี้หรือไม่ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๗๗ ได้บัญญัติไว้ว่า “ถ้ามีปัญหาการตีความรัฐธรรมนูญอันอยู่ในวงงานของวุฒิสภา สมาชิกแทน หรือที่ประชุมร่วมกันของวุฒิสภา ให้เป็นอำนาจของวุฒิสภาที่จะตีความ และให้ถือว่าการตีความของวุฒิสภาเป็นเด็ดขาด” แล้วก็เป็นสิทธิ์โดยสมบูรณ์ของสภาที่จะตีความ ในเรื่องนี้กระผมไม่แน่ใจว่าจะอยู่ในวงงานของวุฒิสภาหรือไม่ ท่านผู้เสนอเองก็ได้รับรองว่า การวินิจฉัยเด็ดขาดนั้นอยู่ที่คณะกรรมการตุลาการรัฐธรรมนูญ ก็เมื่อเช่นนั้นแล้วกระผมเข้าใจว่าไม่ใช่เรื่องของสภา ไม่ใช่เป็นวงงานของสภาโดยเฉพาะ แต่เกี่ยวข้องกับวงงานภายนอกของสภาด้วย ท่านทั้งหลายขอได้โปรดพิจารณาด้วยคิดว่า ถ้าหากว่าวุฒิสภานี้ตีความไปในทางใดทางหนึ่งแล้วจะเกิดขัดกับคณะกรรมการรัฐธรรมนูญซึ่งอาจมีการตีความขึ้นในภายหลังแล้วผลจะเป็นอย่างไร ด้วยเหตุนี้จึงคิดว่าเราควรจะได้พิจารณาในประเด็นนี้เสียก่อนแล้วจึงจะเข้าสู่ประเด็นตามที่ท่านได้เสนอตามญัตตินี้ แต่อย่างไรก็ตามกระผมเห็นว่าแม้ว่าวุฒิสภานี้จะเห็นว่าญัตตินี้อยู่ในวงงานของวุฒิสภาก็ตาม กระผมก็เห็นว่าสมาชิกวุฒิสภาต้องห้ามที่จะไปรับตำแหน่งเทศมนตรีด้วย มาตรา ๘๐ อนุ. ๑ ได้บัญญัติไว้ว่า สมาชิกสภาจะไปรับตำแหน่งใดๆ แม้ไม่รับผลประโยชน์เพียงตำแหน่งเท่านั้นก็ตาม ถ้าหากว่าหน่วยงานนั้นขึ้นชั้นญัตติแล้ว ท่านผู้เสนอก็คงว่าเทศบาลเป็นหน่วยหนึ่งของรัฐโดยอาศัยบทบัญญัติในระเบียบราชการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาลห้ามไว้เด็ดขาดว่าในสภาฯ จะพูดในเรื่องการเมืองไม่ได้ ก็ถือว่าเป็นข้อห้ามอย่างร้ายแรงทีเดียว เมื่อเทศบาลเกี่ยวข้องกับการเมืองไม่ได้ เจ้าหน้าที่หรือพนักงานคนใดที่เป็นเทศบาลจะเป็นการเมืองได้อย่างไร โดยเหตุนี้กระผมเห็นว่าสมาชิกวุฒิสภานี้จะไปรับตำแหน่งเทศมนตรีไม่ได้ โดยต้องห้ามตามมาตรา ๘๐ อนุ. ๑ นี้

ประธานรัฐสภา : ผู้เสนอญัตติอีกคนหนึ่งคือ นาย พงษ์ ลิ้มปะพันธ์ จะพูดหรือไม่

นาย พงษ์ ลิ้มปะพันธ์ (สุโขทัย) : ญัตติที่เสนอมานี้มีความหมายอยู่เพียงว่าเท่าที่ ท่านผู้เสนอคนแรกได้อธิบายไปแล้วโดยประกาศที่ ๒ ท่านผู้ค้านก็ได้อธิบายในเรื่องเหล่านี้มา

โดยเหตุตั้งหน้าเจ้าจึงคิดว่าในหลักถาวรและเหตุผลต่าง ๆ ที่เป็นมา ทั้งนี้โดยเหตุที่ความ
แน่นอนของกฎหมายอันใหม่ จึงเป็นหนทางรัฐสภานจะโตโตความ แต่จากนี้ยากจะฟัง
ความผิดความเห็นของท่านสมาชิกทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายสนับสนุนต่อไปได้

หลวงประกอบนิติสาร (สมาชิกรัฐสภา) : ข้าพเจ้าเห็นว่า เป็นสิทธิ์ของสมาชิก
ที่จะเสนอข้อให้ความในรัฐธรรมนุญได้ในเมื่อเขาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับรัฐสภา แต่การที่
เสนอนั้น สภาควรจะวินิจฉัยหรือไม่เพียงไรเป็นสิทธิ์ของสภา ได้มีสมาชิกฝ่ายค้านได้
ลุกขึ้นค้าน แล้วว่าญัตตินี้ไม่เกี่ยวกับวงงานของรัฐสภา ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เกี่ยว เพราะตี
ความไปแล้วรัฐสภาไม่ทำอะไร ไม่ได้ทำอะไร ความเพื่อความสะดวกแก่สมาชิกบางคน
อาจเป็นได้ไม่ไช่แก่สภา ข้าพเจ้าเห็นว่าญัตตินั้นสภาไม่ควรพิจารณาอะไร เพราะว่าเป็น
แต่ความสงสัยของท่านสมาชิกบางท่านแล้วก็นำปัญหาไปสู่สภานวนิจฉัยชี้ขาด อัน
กฎหมายนั้นก็ยอมเป็นที่บกกันว่าในหลักถือว่าทุกคนต้องรู้ แต่จะรู้ผิดรู้ถูกเป็นอีกเรื่องหนึ่ง
รัฐธรรมนุญก็เป็นกฎหมายฉบับหนึ่งก็ต้องสันนิษฐานว่าทุกคนรู้ ผู้ใดละเมิดรัฐธรรมนุญเข้า
ผู้นั้นก็รับสนองกรรมนั้น ถ้ามาปรึกษาสภานั้นไม่เป็นการขอ ไม่เป็นการควว ถ้าพูดถึง
บทข้อห้ามในรัฐธรรมนุญแล้ว ไม่ใหม่แต่เพียงเท่าที่สมาชิกผู้เสนอญัตติตั้งข้อสงสัยเท่านั้น
ยังมีอีกมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรา ๘๖ อนุมาตรา ๑ ถึงอนุมาตรา ๔ และวรรค ๒
ถ้าจะมาพิจารณากันแล้วอาจมีข้อยสงสัยถึงความเห็นก็ได้ เพราะฉะนั้นข้อสงสัยยอมเกิดขึ้น
ข้าพเจ้าว่าถนัดแต่สภานับพิจารณาญัตติใด ๆ ที่เกี่ยวกับการตีความทุกคราวไป ยินเข้ามา
ตีความเรื่อยไปแล้ว สภานไม่ของทำอะไร นั่งคอยตีความ ประเดี๋ยวก็อย่างนั้นอย่างนี้
เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าว่าข้อสงสัยของสมาชิกไม่เกี่ยวกับกิจการของรัฐสภาที่จะดำเนินไปเท่านั้น
สภาไม่ควรรับวินิจฉัยเลย ถ้าจะพูดให้ไกลเข้าไปอีกในเรื่องนี้ ท่านผู้เสนอญัตติเกิด
สงสัยว่าสมาชิกแห่งสภาผู้แทนกต รัฐสภา กต ได้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีหรือเทศ
มนตรีใดหรือไม่ ก็ถ้าวารัฐสภาว่าพิจารณญัตตินั้นแล้ว ข้าพเจ้าว่าต่อไปก็จะบัญญัติว่า
สมาชิกสภาจะเป็นกำนันผู้ใหญ่บ้านได้หรือไม่ เพราะเหตุว่าท่านอ้างว่าเทศมนตรีหรือ
นายกเทศมนตรี แท้จริงก็มาจากราชการเลือกเข้ามา กำนันผู้ใหญ่บ้านราชการเลือกเหมือน
กัน ถ้าเราวินิจฉัยปัญหาท่านของนและตีความเข้าไป ข้าพเจ้าว่าเป็นเรื่องตลกกลางเมือง
แต่ว่าไหน ๆ ก็เสนอมาแล้ว และทั้งนี้ข้าพเจ้ามีความเห็นว่าสภานไม่ควรรับพิจารณา แต่

ว่าข้าพเจ้าไม่สนใจเดี๋ยวนี้หรอก เขาก็เรียนจนจบปริญญา เพราะไม่ตกสัทธมาชิกอื่น แต่
 โทษๆ ได้เรียนมาแล้วข้าพเจ้าได้รักกล่าวสักเล็กน้อยในทางคดีความเห็นของผู้เสนอ ทั้งนี้
 เพราะเหตุว่าท่านเองเป็นผู้ที่ขอเชิญใหญ่ ทศบาลดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาวาระรัฐธรรมนูญชั้น
 อภิปราย โดยอยากจะได้ฟังความเห็น ข้าพเจ้าก็เป็นผู้หนึ่งที่ได้ปลุกปล้ำกับรัฐธรรมนูญมา
 ตั้งแต่นั้นจนจบ ก็ได้เรียนเรียนคือสถาบันมหาวิทยาลัย ในเรื่องตำแหน่งนายกเทศมนตรี
 และเทศมนตรี สภาวาระรัฐธรรมนูญได้พิจารณาโดยถ้อยคำทุกประการแล้ว เห็นต้อง
 กันว่าไม่ใช่ตำแหน่งข้าราชการการเมือง โดยเหตุผลง่าย ๆ ว่า มาตรา ๘๕ แห่งพระราช
 บัญญัติจะระเบียบเทศบาลได้เขียนห้ามไว้ชัด มิให้สมาชิกเทศบาลดำรงปลีกษาหรือเกี่ยว
 ตัดกิจการบ้านเมืองของรัฐ และมาตราอื่น ๆ ที่อยู่ในเทศบาลเมือง เทศบาลจังหวัด สห
 เทศบาลอะไร ก็ยกเอามาตราอื่นในบังคับโดยอนุโลม เพราะฉะนั้นจึงเห็นชัดได้เป็นอย่างดี
 ยิงว่าเทศมนตรี และนายกเทศมนตรีนั้น ข้าพเจ้ากล่าวว่าถึงหากเป็นข้าราชการ ก็ไม่ใช่
 ข้าราชการการเมือง ข้าพเจ้าจึงขอวิงวอนท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง ข้าพเจ้าไม่มีอะไรที่จะ
 ตั้งใจขัดขวางผู้เสนอคดี ข้าพเจ้าเห็นใจจริง ๆ ว่าท่านสงสัย ข้าพเจ้าเรียนว่าข้าพเจ้า
 เองทั้ง ๆ ที่ร่างรัฐธรรมนูญมา อ่าน ๆ คู่กับสงสัยบางมาตราเขียนกัน ที่สงสัยนั้นอยู่เสมอ
 แต่สงสัยแล้วมาปรึกษาผู้สภาเพื่อเขาเป็นโลกกับองกันฉันนั้น ข้าพเจ้าเห็นไม่เป็นการสมควร
 ก็อย่างทศมาชิกฝ่ายค้านท่านหนึ่งได้กล่าวว่า ถ้ารัฐสภาเห็นความไปว่าเทศมนตรีและนายก
 เทศมนตรีเป็นข้าราชการการเมืองแล้ว ก็เป็นการสมมุติหรือที่ซ่อนอำนาจของตุลาการ
 รัฐธรรมนูญที่จะวินิจฉัยเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าว่าเป็นเรื่องสมควร เพราะเรื่องนี้ตุลาการ
 รัฐธรรมนูญก็มีฐานะคล้ายตุลาการ แม้รัฐธรรมนูญ จะไม่ได้บัญญัติไว้โดยแจ้งชัดว่า
 ตุลาการรัฐธรรมนูญนั้นเมื่อระงับในกรณีวินิจฉัยข้อพิพาทโดยศาลยุติธรรมก็ตาม แต่ในฐานะ
 กคล้ายคลึงกัน ข้าพเจ้าว่ารัฐสภาไม่ควรลงมติไปทำนองผูกมัดตุลาการรัฐธรรมนูญนี้เลย
 ผู้ใดจะละเมิดรัฐธรรมนูญหรือไม่เป็นสิ่งที่เขาควรวินิจฉัยของตนเอง และเขาไม่ทราบ
 เขาควรปรึกษาหารือผู้ทรวาน ผู้ที่เชี่ยวชาญในด้านทางนี้ แล้วการทำไปผิดถูกอย่างไรก็
 เขาหลักทุกคนต้องวิพากษ์หมายตนเอง แต่ว่าข้อสำคัญที่ข้าพเจ้าได้จะวิงวอนรัฐสภานี้ให้
 ความอย่างน้อมสวาระสำคัญอยู่ว่า ถ้าท่านมีความเรื่องนั้นไปครั้งหนึ่ง คือเรื่องที่สมาชิกสงสัย
 ครั้งหนึ่งแล้ว ต่อไปจะต้องประชุมตีความทุกอันและเป็นรัฐสภาที่นำขบขันที่สุด

นายเสรี อิศรางกูร ณ อยุธยา (บุรีรัมย์) : ก่อนอื่น กระผมใคร่จะเรียนว่า กระผมไม่ได้ตั้งใจจะมาอภิปรายในวันนี้เลย แต่เมื่อได้เห็นท่านสมาชิกวุฒิสภาทั้งท่านและท่านสมาชิกสภาผู้แทนอีกทั้งท่าน โดยเฉพาะบุคคลที่กล่าวทั้งสองนั้นเป็นสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ และเป็นผู้ที่วางรัฐธรรมนูญขึ้น กระผมจึงมีความเข้าใจว่าในข้อที่กล่าวทั้งสองท่านนั้นเป็นสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญและมีความเห็นคัดค้านว่าไม่เป็นการสมควรจะตีความรัฐธรรมนูญตามญัตติที่เสนอมานี้ ควรจะโยนไปให้กรรมการตีความรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ กระผมรู้สึกว่าเป็นการไม่ชอบ และรู้สึกที่ท่านทั้งสองนั้นจะมีการปลัดตนไปโดยไม่เป็นการสมควร ถ้าหากว่าท่านจะมารับให้ทำการตีความแล้วท่านก็ควรจะได้อภิปรายไปในข้อที่ว่า จะเป็นนายกเทศบาลได้หรือไม่ จะเป็นการเมืองหรือไม่ ทั้งนี้เพราะท่านเองเป็นผู้วางขึ้นมา แต่ในที่สุดท่านได้วางขึ้นมาแล้วทั้ง ๆ ที่ท่านก็สงสัยแล้วจึงไม่ให้สถานตีความ โดยท่านจะให้เกิดเป็นความผิดเสียก่อนและท่านจึงจะตีความ อย่างนี้ข้าพเจ้าว่าเป็นการไม่ชอบ โดยเฉพาะท่านสมาชิกวุฒิสภาขอโทษขอทาน คุณหลวงประภอบนิตติสาร ถ้าหากว่าให้ตีความในทันทีแล้วก็จะเรียกว่าเป็นตลกร้ายเมือง ในทันทีในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นสมาชิกสภาผู้แทน เป็นผู้แทนของราษฎร นอกจากนั้นยังได้ลงชื่อรับรองญัตติที่เสนอมานี้ด้วย และไม่เฉพาะข้าพเจ้า ยังมีสมาชิกอีกมากซึ่งรวมจำนวน ๒๔ คน เป็นผู้รับรอง การที่ท่านพูดเช่นนั้นก็ดูเหมือนหนึ่งว่าท่านถูกผู้เสนอและผู้รับรองซึ่งรวมกันทั้งหมดเป็น ๒๖ คน แต่ในความเห็นของข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะตีความให้ชาวละเอียดตลอด เพราะวาทะของรัฐธรรมนูญนั้นยังมีข้อข้องใจแกมฉลุมสมาชิกเป็นส่วนมาก จึงได้เสนอญัตติขึ้นมา โดยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงขอให้ท่านสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพผู้มีเกียรติทั้งท่านแก่สมาชิกสภาผู้แทนที่เสนอญัตตินั้นขึ้นมา โดยเห็นเป็นการสมควรที่จะให้ตีความ และเพื่อที่จะทุกคนให้เป็นการชวกระจำ และเรื่องทั้งหมดนี้เป็นท่านของชาติตลกร้ายเมืองนั้นก็เป็นการไม่ชอบ แต่ในข้อที่ว่าจะให้ตำแหน่งนายกเทศมนตรีเป็นตำแหน่งกรรมาธิการหรือไม่นั้น ข้าพเจ้าก็ไม่ตั้งใจ ข้าพเจ้ารู้สึกวามแค้นต่อข้าพเจ้าเองก็ไม่เข้าอยู่ในที่ ๆ ว่าเป็นการเมืองเหมือนกัน ข้าพเจ้ามีความเข้าใจอย่างที่ได้อภิปรายมาแล้ว

นายใหญ่ ศวิตชาติ (นครสวรรค์) : ปัญหาทั้งหมดเกี่ยวกับในเรื่องนี้ ญัตตินี้ก็มีอยู่สองประการ ประการที่หนึ่ง สถานการณ์จะตีความตามญัตติที่เสนอมานี้หรือไม่ ซึ่งได้

มีสมาธิก็ได้กล่าวมาแล้วถึง ๒ ท่าน ประการที่สอง ญัตตินี้จะเข้าไปในข่ายที่อยู่ในอำนาจ
 ของสภาหรือไม่ ตามความคิดเห็นของข้าพเจ้านับบทบัญญัติที่จะต้องตีความในรัฐธรรมนูญ
 นี้จะต้องเป็นข้อความที่ควรจะต้องสงสัยอย่างวิญญูชนจะพึงสงสัย ข้าพเจ้าอยากจะทราบ
 เวียนว่าอย่างไร อย่างปัญหาซึ่งไม่มีความสำคัญที่จะต้องสงสัยเลย ถ้าหากว่าจะเอาความ
 สงสัยที่เกิดขึ้นแล้วก็จะเป็นอย่างที่ท่านสมาชิกท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ว่าเราต้องตีความกันไม่มีที่
 สิ้นสุด ทบทวนในญัตตินี้ควรจะสงสัยประการใดถึงกับรัฐสภาจะตีความหรือไม่ ได้ม
 คนกล่าวมาแล้วในเรื่องแรก ข้าพเจ้าอยากจะเชิญชวนท่านสมาชิกในรัฐสภาในวินิจฉัย
 ถึงมาตรา ๘๑ ซึ่งเป็นผลเกี่ยวเนื่องจากมาตรา ๘๐ คือมาตรา ๘๐ นั้นบัญญัติไว้ว่า
 “สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนต้องไม่รับตำแหน่งหรือหน้าที่ใดจากรัฐ หน่วยราชการ
 การของรัฐ หรือหน่วยงานใด ๆ ที่อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐ โดยมีประโยชน์ตอบแทน”
 เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๘๐ นี้เอง ถ้ามาตรา ๘๑ ในบทบัญญัติแห่งรัฐรวม
 นุญได้กล่าวไว้ว่า “สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนไม่น้อยกว่าห้าคน มีสิทธิเข้าขอ
 ร้องต่อประธานสภาที่ตนเป็นสมาชิก ว่าสมาชิกภาพของสมาชิกแห่งสภานั้น คนใดคนหนึ่ง
 สิ้นสุดลงตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้” หรือหาไม่ ในญัตติที่ว่านี้เป็นที่รู้กันอยู่แล้ว
 กล่าวถึงตำแหน่งนายกเทศมนตรี คือถ้าหากว่านายกเทศมนตรีเข้าช่วยในมาตรา ๘๐ ที่
 ห้ามแล้ว วิถีปฏิบัติคงจะไม่ใช่เป็นเจตนาของรัฐธรรมนูญที่จะให้มาปรึกษากันในทาง
 ให้มาตีความ และวิธีทางที่จะต้องเป็นไปตามความมุ่งหมายในมาตรา ๘๐ นี้จะต้องผ่าน
 คณะกรรมการตุลาการจึงจะเป็นอย่างที่อยู่ในรัฐธรรมนูญนี้ต้องการ ข้าพเจ้าไม่คำนึงถึงว่า
 ใครจะร่างรัฐธรรมนูญนี้ แต่ข้าพเจ้าอ่านดูในรัฐธรรมนูญนี้ ความมุ่งหมายในคำบทบัญญัติ
 ซึ่งได้บัญญัติไว้ควรจะเข้าไปในรูปนั้น เพราะเหตุว่าจะเกิดผลเสียขึ้น ถ้าหากว่ามีได้ปฏิบัติ
 ไปตามนั้นอย่างทีสมาชิกท่านหนึ่งได้กล่าว คือความเมื่อสภานี้เปิดความขึ้นจ่านายกเทศมนตรี
 ไม่ได้เป็นผู้ต้องห้ามและคงดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนอยู่โดยมติของสภานั้น เมื่อ
 ดำเนินตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนซึ่งในมาตรา ๘๑ นั้นเองก็ทำให้สมาชิกอีก ๕ คน ขึ้นเรื่องวาทไป
 ยังคณะกรรมการตุลาการ คณะกรรมการตุลาการรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยในมาตรา ๘๐ ที่
 ว่าสมาชิกผู้นั้นขาดสมาชิกภาพแล้ว การวินิจฉัยของคณะกรรมการตุลาการเป็นเอกสิทธิ์
 เม็ดขาดแล้วความขัดแย้งเกิดขึ้นในสภา ตูถึงผลการปฏิบัติซึ่งจะเป็นว่าเขียนกฎหมายให้

ชัดกัน ได้ ข้าพเจ้าคิดว่าเมื่อมีความมุ่งหมายแล้ว บางมาตราของร่างนี้ก็เป็นไปตามทาง
ที่เรากำหนดไว้ คือเป็นไปตามคณะกรรมการตุลาการฯ ที่ข้าพเจ้ากล่าวเข้านั้นคงจะไม่
มีบุคคลใด ๆ เขียนกฎหมายให้ปฏิบัติเป็นการยุ่งยาก เพราะฉะนั้นจึงขึ้นอยู่กับ
นั้นได้บัญญัติไว้แล้ว ถ้าจะต้องมีความอย่างนั้นแล้วก็ต้องผ่านไปยังคณะกรรมการตุลาการ
รัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นในมาตรา ๑๗๗ จึงกำหนดไว้ดีกว่า จะต้องเป็นงานของสภา
ผู้แทนและวุฒิสภา ความจริงนายกรัฐมนตรีเป็นกษัตริย์นอกของสภาผู้แทน แล้วความ
ความเห็นของข้าพเจ้าซึ่งไม่จำเป็นจะต้องเหมือนกับบุคคลใด ๆ ข้าพเจ้าได้เห็นว่าถ้าอัน
ดูพระราชบัญญัติหรือที่มาของกฎหมายเทศบาลในเมืองเราแล้ว ไม่มีปัญหาที่น่าสงสัย ทั้ง
กับจะต้องตีความกันเสีย แต่ว่าพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการบริหาร พ.ศ. ๒๔๖๖ ใน
กฎหมายฉบับนั้นเองได้แบ่งราชการของรัฐออกเป็น ๓ ส่วน ซึ่งสมาชิกของรัฐสภาที่ทราบ
แล้วว่า ๑. ส่วนกลาง ๒. ส่วนภูมิภาค ๓. ส่วนท้องถิ่น แล้วส่วนท้องถิ่น
เป็นเทศบาล จึงอยู่เทศบาลในนามประเทศซึ่งไม่ใช่เมืองไทย ว่านายกเทศมนตรีก็เป็น
สมาชิกสภาผู้แทนได้ ควรจะเป็นทางเดินของสมาชิกสภาผู้แทนอีกเสียด้วยซ้ำ แต่ว่าถ้า
กฎหมายบัญญัติชัดแจ้งแล้วก็ไม่ควรถือเอา ถ้าถือก็จะขัดกับกฎหมายของเรา เพราะว่า
กฎหมายของเราได้กำหนดไว้โดยให้พนักงานเทศบาลโดยวิธีการ เป็นการแต่งตั้ง ของนายก
เทศมนตรี และระเบียบการที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมายของเทศบาลเอง นายกเทศมนตรี
ย่อมจะต้องอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาแห่งรัฐตามบทบัญญัติแห่งมาตรา ๘๐ อย่างชัดแจ้งแล้ว
และการแต่งตั้ง การปลดเจ้าหน้าที่ออกนั้นรัฐบาลเป็นผู้กระทำ การควบคุมกิจการงาน
ตลอดจนงบประมาณก็โดยอนุมัติต่อชาตดวง ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมมิให้พ้นชัดอยู่แล้ว
ว่าเจ้าหน้าที่พนักงานเทศบาลนั้นย่อมอยู่ในข่ายของมาตรา ๘๐ อยู่แล้ว ซึ่งเราไม่ควรจะมีความ
สงสัยอะไรอีก แล้วเรามาดูต่อไปในเรื่องระเบียบของเทศบาลซึ่งไม่มีข้อสงสัยเลยหรือไม่
มีข้อยกเว้นซึ่งรวมความสงสัยกันอยู่นั้นเอง โดยเหตุผลที่ข้าพเจ้าได้เรียนมานั้น ในการ
ที่เราจะวินิจฉัยเรื่องนี้ให้เด็ดขาดลงไปนั้น การที่จะมาตีความตามมาตรา ๘๐ นี้ ข้าพเจ้า
จึงไม่มีความเห็นด้วยว่าจะเข้าไปในข่ายของมาตรา ๘๐ นี้ หรือจะด้วยเหตุผลประการใดก็ตาม
เป็นผลเสียทั้งสองประการ และจะเป็นผลเสียอย่างไรก็ตามที่ให้ความเวียนมาแล้ว เพราะ
ฉะนั้นจึงหวังว่าสภานายกไม่ควรจะยกเอาขึ้นมาพิจารณา

ร้อยตำรวจโท สุกกรณต์ อุดมสิทธิ์ (เพชรบูรณ์) : ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความตาม มาตรา ๘๐ ของรัฐธรรมนูญแล้ว ก็รู้สึกว่ายังมีบางข้อข้องใจและสงสัยอยู่ จึงได้รับรองญัตติ แห่งผู้เสนอขึ้นมา คือตามมาตรา ๑๗๗ นั้นได้บัญญัติไว้ว่าภายใต้บังคับมาตรา ๑๗๕ ถ้ามี บัญญัติการตีความรัฐธรรมนูญอยู่ในงานของวุฒิสภาสภาผู้แทน หรือที่ประชุมร่วมกัน ของรัฐสภา ให้เป็นอำนาจของรัฐสภาที่จะตีความ และให้ถือว่าการตีความของรัฐสภาเป็น เด็ดขาด

ในการตีความรัฐธรรมนูญตามความในวรรคก่อน ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนสมาชิกทั้งหมดของรัฐสภา จึงจะเป็นองค์ประชุม

นักหมายความว่า ในมาตรา ๑๗๕ คือ ในการที่ศาลจะรับบทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๑๗๕ ก็ให้ศาลระงับการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว แล้วส่งความเห็นเช่นว่านตาราทางการ เพื่อคณะกรรมการรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญให้ถือเป็นเด็ดขาด และให้ใช้ได้ในคดีที่ ปัจจ - แต่ไม่กระทบกระเทือนคำพิพากษาของศาลชั้นถึงที่สุดแล้ว

นักขอมจะหมายความว่า ในการที่สมาชิกสภาจะยื่นญัตติเข้ามาให้รัฐสภาเนกตั้ง เขาอยู่ในมาตรา ๗๗ นี้ คือว่าถ้ามีบัญญัติการตีความตามรัฐธรรมนูญนั้นอยู่ในงานของ วุฒิสภา สภาผู้แทนนั้น การที่จะเป็นสมาชิกสภาของสภาผู้แทนตามมาตรา ๘๑ หรือต้อง ห้ามตามมาตรา ๘๐ ของรัฐธรรมนูญก็ดี ว่าผู้ที่เป็นนายกรัฐมนตรีหรือเทศมนตรีจะเป็น สมาชิกรัฐสภาไม่ได้นั้น มันก็เป็นกิจการของรัฐสภาเนก กิจการของรัฐสภานอกวงขวาง ไม่ใช่ว่านอกสภาไปแล้ว ไม่ใช่เพราะมันอยู่ที่นี้ ผู้เสนอใครกล่าวหาหลายครั้งหลายคราแล้วว่าถ้าว่าหลายต่อมคดก็จะพูดอย่างนั้นหรือ หมายความว่าความมคดทั้งหมดตามมาตรา ๘๑ แล้วจึงจะไปเอามาตรา ๘๐ มาตีความอย่างนั้นหรือ มันก็มีบทบัญญัติอยู่แล้ว ไม่ใช่ไม่มี ปราบกฎว่านายกเทศมนตรีหลายแห่งเมื่อได้เป็นสมแทนแล้วต้องลาออก นั้นว่าไม่เป็นกิจการ ทีเดียว กิจการนี้หมายความว่าจะต้องเป็นเรื่องที่เกิดบัญญัติขึ้นเฉพาะหน้าอย่างนั้นหรือ ท่านสมาชิกวุฒิสภาผู้ มีเกียรติฝ่ายค้านว่ามาตีความกันทุกท่อกวนในเรื่อง ข้อสงสัย ของแต่ละ

คนของสมาชิก ก็จริงอยู่ ว่าอย่างหนักถูก แต่ความจำเป็นจริงอย่างนั้นทุกทุกจนกดของ
 เขา ตกที่ สงสัยคือคงดี แล้วจะมีบุญดีไว้ทำไม มาตรา ๑๗๗ บัญญัติไว้ในกรณีเช่น
 ไรบ้างจะให้เกิดความ ยกตัวอย่างมาสักหน่อยหรือ คณะกรรมการตุลาการรัฐธรรมนูญนั้น
 มีหน้าที่ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญนี้ เช็กเชฟชนมาตรา ๑๗๗ นี้ให้อำนาจรัฐสภาเป็น
 ผู้ตัดสินใจ ไม่ขัดกันกับคณะกรรมการตุลาการ ถ้าเช่นนั้นแล้วจะเขียนไว้ทำไม ไม่ขัดกัน
 ถ้ากฎหมายจะขัดกันแล้ว ให้โยนไปให้คณะกรรมการตุลาการเป็นผู้ชี้ขาด นี่เป็นกิจการ
 ของรัฐสภา เป็นผู้ตัดสินใจ จะขัดกันอย่างไร

ทนายทนาย ข้าพเจ้าขอเรียนว่าไม่มีปัญหาเลยว่าจะไปพิจารณาหรือไม่ เห็น
 ว่าเป็นการจำเป็นอย่างไรที่ควรจะมีบัญญัติในรัฐธรรมนูญในการหนึ่ง ประการ
 ที่ ๒ เพราะยังไม่ได้ออกว่าจะเอาหรือไม่เอา ข้าพเจ้าขอกล่าวต่อไปอีกว่า ตำแหน่ง
 เทศมนตรีหรือนายกเทศมนตรีเป็นตำแหน่งการเมือง ท่านจะไปเทียบกับกำนันผู้ใหญ่บ้าน
 ไม่ได้ เพราะกำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารส่วนภูมิภาค กฎหมายว่า
 ด้วยพนักงานเทศบาลนั้นตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำแหน่งเทศมนตรี ไม่เป็น พนักงานเทศบาล
 จะไปเชื่อมโยงอย่างเดียวกับข้าราชการประจำไม่ได้ ถึงแม้ว่าองค์การของเทศบาลหรือว่า
 ตัวเทศบาลจะเป็นส่วนหนึ่งแห่งการปกครองในปัจจุบันนี้ก็ตาม แต่ว่าเทศมนตรีหรือคณะเทศ-
 มนตรีไม่เป็น เราเทียบเทศมนตรีพวกรวมเปรียบเหมือนกบฏรัฐมนตรี เปรียบพนักงานเทศ
 บาลเหมือนกับข้าราชการประจำ ดังนั้นจะไม่เทียบได้อย่างไร ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่าน
 หนึ่งว่าเราจะก้าวเข้าไปเท่ากับต่างประเทศ และเข้าใจว่าต่างประเทศบัญญัติอย่างไร ข้าพเจ้า
 เชื่อกันว่าเป็นแบบนั้น สมาชิกในรัฐสภาควรอย่างไรที่จะมาจากนายกเทศมนตรี
 ในเทศมนตรีตำบลหรือเมืองหรือนครก็ตาม มันเป็นส่วนกิจการเงินอันถูกต้องที่สุดแล้ว ไม
 ่น่าจะมีปัญหาอะไรอีกเลย

อีกประการหนึ่งการ เข้า ของเทศมนตรีนั้นก็ โดยความเห็นชอบของ สมาชิก สภา
 เทศบาล ส่วนการออกนั้นยังร้ายไปเลย ข้าหลวงประจำจังหวัดไม่มีอำนาจเลย ออก
 ตามระเบียบวาระหรือโดยถูกบังคับจากสมาชิกสภา นั้น อย่างนั้นจะไปถือว่าตำแหน่งเป็น
 ตำแหน่งการเมืองอย่างไร ข้าพเจ้าถือว่ามันเป็นตำแหน่งการเมืองอย่างไร ๆ อย่างใน
 อเมริกาข้าหลวงทุกจังหวัดเป็นเทศมนตรีหมด นั่นแหละทั้ง ๆ เป็นการเมืองทั่วประเทศ

นายกเทศมนตรีเหล่านั้นแหละ มีสิทธิ์จะเข้า มาจน กระทั่ง ไปแข่ง ชนเป็น ข้า หลวงประจักษ์
แคว้น มีสิทธิ์และอำนาจที่จะแข่งขันเป็นประธานาธิบดี เมืองเวียงก็คั่นพวกกันไว้อีก
หรือ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าตำแหน่งเป็นตำแหน่งการเมือง จึงอยู่อย่างอยู่ในฝ่าย
ปกครอง แต่เขาเป็นเอกสิทธิ์ เป็นสิทธิ์ที่เขาจะเข้ามาบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่น
มิใช่อยู่ได้บังคับบัญชาไปปกครองตามพระราชบัญญัติ ข้าราชการ บริหารของรัฐบาลกลาง
แต่อย่างใดอย่าง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าตำแหน่งข้าราชการการเมือง ไม่อยู่ใน
ในข้อผูกพัน ในบังคับแห่งมาตรา ๘๐

นายฮวด ทองโรจน์ (มหาสารคาม) : ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติในข้อที่ว่า
รัฐบาลนี้จะสมควรตีความในมาตรา ๘๐ หรือไม่ เพราะเป็นเรื่องสงสัยและยังไม่มีการตี
กัน ถ้าผู้ใดเห็นชอบโปรดรับรอง
(มีสมาชิกรับรอง)

ประธานรัฐสภา : ท่านจะขอให้ลงมติว่าจะตีความหรือไม่ ข้าพเจ้าเห็นว่า
ไม่ใช่ยุติ ข้าพเจ้าเสียใจ เพราะยังมีบุคคลอื่นที่ท่านจะทำได้ คือเรากำลังพิจารณา
กันอยู่ว่าจะตีได้หรือไม่ เพราะฉะนั้นท่านจะอภิปรายอย่างอื่นต่อไปได้ ถ้าจะอภิปราย
ก็เป็นคำขึ้น ต่อไปเป็นฝ่ายสนับสนุน ขอโทษ ฝ่ายค้านไม่ใช่สนับสนุน

นายเทียม ไชยนิรันดร์ (ตาก) : கேห้ข้าพเจ้าค่านนี้ ข้าพเจ้าถือหลักใน
ประเด็น ๓ ประเด็นว่า จะตีความได้หรือไม่ และนายกเทศมนตรีจะเป็นตำแหน่ง
การเมืองหรือไม่ สำหรับกรณีตีความได้หรือไม่ นั้น ตามความเห็นของข้าพเจ้าแล้ว
ข้าพเจ้าก็เห็นว่าไม่ควรรัฐสภาจะรับเรื่องนี้เข้ามา เพราะเรื่องนี้ตามมาตรา ๘๓ อย่าง
คุณใหญ่ก็ได้กล่าวแล้วว่าเป็นหน้าที่ของตุลาการรัฐธรรมนูญ เพราะรัฐธรรมนูญบัญญัติ
ไว้ว่า ให้เป็นหน้าที่ของตุลาการรัฐธรรมนูญ เมื่อเราใช้ตีความแล้วมันจะเกิดการขัดกับ
ตุลาการรัฐธรรมนูญก็หลัง ในเมื่อมีปัญหาสามชิกมากคนที่ เสนอเข้ามา ว่า นายกเทศมนตรี
ไม่อยู่ในฐานะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญก็จะเกิดขัดกันขึ้น สำหรับมาตรา ๘๗ นั้นกล่าว
ตั้งแต่ว่าการตีความตามคดีต่างๆ ซึ่งถ้าคดีศาลใช้บังคับเกิดขัดกันขึ้น หรือสหภาพฯชอบ
ที่จะเสนอมายังตุลาการรัฐธรรมนูญว่ามาเวลานั้นควรจะ ใช้ได้หรือไม่ หรือว่าเรื่องนั้น ขัดต่อ
รัฐธรรมนูญหรือไม่ แต่ว่าสมาชิกภาพของรัฐสภาจะขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ขาดจาก

สมาชิกภาพตามรัฐธรรมนูญหรือเมื่อนั้น กฎหมายรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ให้ว่า สมาชิก
 & คนตามมาตรา ๘๐ ว่า มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อสภาท้องถิ่นเป็นสมาชิกว่าสมาชิกภาพของ
 สมาชิกผู้ใดสิ้นสุดตามรัฐธรรมนูญ ให้ประธานรัฐสภาตั้งคำร้องไปยังตุลาการรัฐ
 ธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย คำวินิจฉัยของตุลาการรัฐธรรมนูญนั้นจะถือว่าขาดหรือไม่ขาด
 เป็นเด็ดขาด ข้อบัญญัติใดแล้วเพราะฉะนั้นเราจะตั้งคำถามว่าขาดหรือไม่ขาดไปแล้ว
 มันก็จะ เกิดขัด กับ ตุลาการรัฐธรรมนูญภายหลัง เพราะฉะนั้นข้อนี้เราจึงจะตั้งคำถามไม่ได้
 เพราะถ้าขึ้นคดีความแล้วจะไปขัดกันก็หลังสมาชิกแห่งสภาโตถ้าไปขอให้ตุลาการรัฐธรรมนูญ
 ตัดความ ภายหลัง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงเห็นว่าบัญญัติที่เราไม่ควรจะรับมาตัดความ

ที่บัญญัติว่ามีอยู่ว่า นายกรัฐมนตรีจะต้องข้อ ห้าม ตามมาตรา ๘๐ นี้หรือไม่
 ข้าพเจ้าได้อ่านมาตรา ๘๐ แล้ว ก็มีความขัดแย้งอยู่ว่าไม่ได้ คือสมาชิกสภาผู้แทน
 จะเป็นนายกรัฐมนตรีหรือเทศมนตรีไม่ได้ก็เพราะว่าตามมาตรา ๘๐ ข้อหนึ่งกับบัญญัติ
 ได้แล้วว่าสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทน

“๓. ต้องไม่รับตำแหน่ง หรือหน้าที่ใดจากรัฐ หน่วยงานราชการของรัฐ หรือ
 หน่วยงานใด ๆ ที่อยู่ใต้นักมีบัญชาของรัฐโดยประโยชน์ตอบแทน หรือดำรงอยู่ซึ่ง
 ตำแหน่งหน้าที่เช่นนั้น ฯลฯ”

นี่เขาห้ามไว้ชัดเจนแล้วว่าตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเป็น ตำแหน่งที่ได้ผลประโยชน์
 ตอบแทน คือได้เงินของรัฐตอบแทน รัฐเป็นผู้ ให้เงินตอบแทน เมื่อรัฐเป็นผู้ให้
 เงินตอบแทนแล้วก็อยู่ในการแต่งตั้ง ถัดตอน ของรัฐ แต่เขา มีข้อยกเว้น ไว้บ้าง
 สำหรับข้าราชการ คือ ข้อที่ว่า ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนนั้น “นอกจากตำแหน่ง
 รัฐมนตรีหรือข้าราชการเมืองอื่น หรือตำแหน่งที่ รัฐมนตรี ต้องดำรง โดย บทบัญญัติ
 แห่งกฎหมาย ฯลฯ” คำว่า “ทั้งนี้ นอกจากตำแหน่งรัฐมนตรีหรือข้าราชการการเมือง
 อื่น” นั่นถ้าเราเป็นข้าราชการการเมืองอื่นก็เป็นข้อยกเว้น

ที่ถ้าเราหันมาดูตำแหน่งนายกรัฐมนตรีว่าเป็นตำแหน่งการเมือง ได้หรือไม่ตาม
 ความเห็นของข้าพเจ้าเห็นว่าไม่เป็นข้าราชการการเมือง แต่เป็นผู้กินเงินเดือนฐานลูกจ้าง
 ของรัฐ ซึ่งไม่ใช่ข้าราชการ เพราะว่า คำว่า “ข้าราชการนั้น” ตามพระราชบัญญัติ
 ระเบียบข้าราชการพลเรือน บัญญัติในข้อ ๔ ว่า “ข้าราชการพลเรือน หมายความว่า บุคคลที่

เป็นพนักงานของรัฐ ซึ่งรับราชการ โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือน
 ในกระทรวงทบวงการศุภพาณิชย์ทุกแห่ง เว้นแต่ข้าราชการฝ่ายตุลาการ และไม่หมาย
 รวมถึงพนักงานรัฐวิสาหกิจซึ่งรับราชการ โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณ การ ประถม-
 ศึกษาหรือเงินช่วยการประถมศึกษาด้วย” เมื่อคำถามอันนี้แล้ว นายเทศมนตรีไม่ได้อีกเงิน
 เดือนประจำจากงบประมาณประเภทเงินเดือน ตามงบประมาณแผ่นดิน เมื่อไม่ได้อีก
 เงินเดือนประจำประเภทเงินเดือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนแล้ว เรา
 ก็ไม่นับว่าเป็นข้าราชการการเมือง ทั้งนี้เรามาดูมาตรา ๕ ประเภทที่ ๓ ข้าราชการ
 พลเรือนมีว่า “ข้าราชการพลเรือนมี ๕ ประเภท คือ ข้าราชการการเมือง” ได้แก่
 ผู้ซึ่งรับราชการในตำแหน่งการเมือง ตำแหน่งการเมืองนั้นก็ปรากฏแล้วว่าต้องเป็น
 ตำแหน่งข้าราชการด้วย เพราะว่าข้าราชการ ต้องกินเงินเดือนประจำและเป็น ประเภทเงิน
 เดือนเมื่อนายเทศมนตรีไม่ได้กินเงินเดือนประจำแล้วเราก็ก็นับ ถือว่าเป็น
 ข้าราชการประจำแล้วจะเป็นไม่ได้ เพราะฉะนั้นเห็นได้ชัดแล้วว่านายเทศมนตรี ไม่ใช่
 ข้าราชการอย่างเด็ดขาด นอกจากหลักเกณฑ์ตามกฎหมายแล้วเราก็ก็นับได้ว่าตลอดจน
 ระเบียบวินัยอะไรต่างๆ เราก็ก็นับวินัยและระเบียบของข้าราชการพลเรือน คือแยกออก
 เป็นต่างหาก คือคล้ายๆ เป็นองค์การต่างหาก จริงอยู่เป็นหน่วยราชการเหมือนกันตาม
 ระเบียบเทศบาล ผู้ที่ทำงานในนั้นก็ไม่ถือว่าเป็นข้าราชการ ซึ่งรัฐอาจแบ่งหน่วยงาน
 ออกไปอีกก็ได้ อย่างเช่น อ.จ.ส. คือ เป็น หน่วย ของรัฐ แต่ผู้ทำงานใน นั้นไม่ใช่
 เป็นข้าราชการ ทั้งนี้เขารวมถึงเหตุผลทั่วๆ ไปแล้ว ตามความมุ่งหมายของรัฐ-
 ธรรมนูญ เราไม่ต้องการให้สมาชิกสภาเป็นผู้ที่อยู่ในอำนาจหรืออยู่ในกำมือของรัฐบาล
 รัฐบางแห่งผู้ให้ความคิดเห็นชอบ เป็นผู้ปลดเป็นผู้แต่งตั้ง ผู้ให้เงินเดือน ถ้าเป็นเช่น
 นั้นแล้วถ้านายเทศมนตรีอยู่ในกำมือของรัฐบาลแล้วถ้าหากว่า ในการ โหวต เขาอาจ
 ถูกขู่ได้ว่าไม่ยกมือให้ฉันจะปลดเขาออกได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นทำให้เราปฏิบัติหน้าที่ไปไม่
 ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย ก็เป็นการอยู่ในอำนาจผู้กดขี่ของรัฐบาลอยู่ เมื่อรัฐธรรมนูญ
 ไม่ต้องการให้เป็นเช่นนั้น แล้วเราจะมาเทียบกับ ต่างประเทศเขานั้น ไม่ได้ในเรื่อง
 นายเทศมนตรีของ ต่าง ประเทศ ถึงการเทศ บาล นี้เขา ถือกันว่าเป็น ส่วน ต่างหาก
 เพราะว่ารายได้ต่างๆ การใช้จ่ายต่างๆ ของเทศบาลนั้นไม่เกี่ยวกับรัฐ ก็ยกต่างหาก

ออกไป เงินเดือนของเทศบาลก็ใช้จากเงินรายได้ของเทศบาลนั่นเอง และเทศบาลของ
 เขามีอำนาจ สมาชิกตั้งจากรัฐ สมาชิกนั้นตั้งนายกเทศมนตรีเอง เขามีบัญญัติต่างๆ
 ไม่เลยหรือให้ราษฎรตั้งเอง แต่ของเราเทียบไม่ได้ ของเรานั้นตามพระราชบัญญัติ
 ระเบียบเทศบาล นายกเทศมนตรีคือตำแหน่งข้าหลวงเป็นผู้ตั้งหรือรัฐมนตรี การ
 ถอดถอนออกก็รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอออกก็ได้ เมื่อเป็นอย่างนั้นแล้ว ก็อยู่ในกำมือของ
 ข้าราชการการเมือง เพราะฉะนั้นตามความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญจึงไม่ต้องการให้
 นายกเทศมนตรีเข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทน แต่ตามรัฐธรรมนูญเราห้ามไว้ไม่ให้
 นายกเทศมนตรีเข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทน แต่ว่าเรากฎหมายเทศบาลแล้ว เทศบาล
 เปิดสิทธิให้เป็นผู้แทนได้ แต่ว่าเมื่อเรามาเป็นผู้แทนได้เราก็ต้องมาพิจารณาตามกฎหมาย
 ในภาคที่เกี่ยวกับผู้แทน เมื่อผู้แทนเขาห้ามแล้วก็ต้องออกจากทางนั้น นั่นเป็นอย่าง
 นั้น ถ้าเรากฎหมายฉบับเดียวไปเป็นนายกเทศมนตรีได้ ไม่ห้าม แต่กฎหมาย
 รัฐธรรมนูญแล้วเขาห้ามไว้ เพราะฉะนั้นในปัญหาข้อนี้ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าตำแหน่งนายก
 เทศมนตรีเป็นตำแหน่งที่ไม่ใช่ข้าราชการการเมือง แต่เป็นตำแหน่งประเภท ทักนเงิน
 เต็มที่ได้จากภาษีอากรบ้าง ได้จากรัฐบาลอุดหนุนบ้าง และกฎหมายบังคับให้อยู่
 ในความดูแลของฝ่ายบริหารด้วย เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าเป็นสมาชิกสภาผู้แทนไม่ได้

นายบุญคุ้ม จันทศรีสุริยวงศ์ (อุตรธานี) : ปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยกันใน
 ขบวนการมีอยู่ ๒ ประเด็นด้วยกัน ประเด็นที่ ๓ ในการที่ประธานรัฐสภาได้รับเอาญัตตินี้
 เข้ามาสู่รัฐสภาเพื่อแสดงความเห็นเป็นการชอบหรือไม่ ปัญหาที่ ๒ นายกเทศมนตรีหรือ
 สมาชิกเทศมนตรีเป็นข้าราชการการเมืองหรือไม่ ในปัญหาแรกนั้นมีท่านผู้ค้านหลาย
 ท่านได้เห็นว่า ในการที่เดิมนำปัญหามาสู่รัฐสภาเป็นการที่ไม่ชอบ แต่ข้าพเจ้า
 เห็นว่าตรงกันข้าม ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการชอบแล้ว และเป็นหน้าที่ โดยเฉพาะ
 อย่างนี้ของรัฐสภาที่จะได้ดำเนินการตีความในประเด็นที่เสนอมานี้ ทั้งนี้เนื่องจาก
 ติความ อำนาจการตีความตามกฎหมายบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ มีบัญญัติ
 ไว้เห็นบุคคล ๒ จำพวกมีหน้าที่จะดำเนินการตีความ บุคคลพวกหนึ่งนั้น คือ
 รัฐสภา อีกพวกหนึ่งคือคณะกรรมการ รัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะคณะกรรมการ
 รัฐธรรมนูญ นั้น มีหน้าที่เฉพาะ ตีความ ในเมื่อบรรดากฎหมายใด ๆ ศาลเห็นว่า

จะนำไปบังคับใช้แล้วเป็นกฎหมายที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ท่านให้กล่าวเหตุการณ์พิจารณาไว้ก่อน จนกว่าคณะกรรมการตุลาการจะได้ทำการตีความแล้ว หน้าที่ของคณะกรรมการรัฐธรรมนูญหน้าที่ โดยเฉพาะแต่เพียงท่าน แล้วหน้าที่ของพวกเราแปลโดยคร่าว หน้าที่นอกนั้นเป็นหน้าที่ของรัฐสภา แล้วหน้าที่ไหน ไม่มีใครอีกเลย นอกจากคณะกรรมการตุลาการรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นตามเบ็ดเตล็ดในข้าพเจ้าจึงเห็นว่าเป็นหน้าที่ของรัฐสภาโดยเฉพาะ ท่านผู้ค้านบอกว่าไม่ใช่หน้าที่ของรัฐสภา ท่านโปรดชี้แจงหรือยกตัวอย่างให้เห็นว่า เมื่อไรจึงจะให้รัฐสภาตีความ ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๗ บัญญัติว่าอยู่ในวงงาน ทำไมวงงานนั้นมิได้หมายความว่าวงนท.เกี่ยวกับหน้าที่ประจำของรัฐสภาเท่านั้น เราต้องคิดถึงหน้าที่ของรัฐสภาว่า รัฐสภามีหน้าที่จะออกกฎหมาย มีหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ ก็เมื่อกฎหมายออกมาแล้วมีความไม่ชัดเจนมีข้อความคลุมเครือไม่ชัดเจนแล้ว ก็จำเป็นอย่างไรรัฐสภาก็ต้องเป็นผู้ตีความ ข้าพเจ้าจึงอยากขอประทานโทษคุณหลวงอะไร ยกตัวอย่างมาอย่าง ข้าพเจ้าอยากจะทราบเมื่อไรรัฐสภาจะตีความ แล้วมีท่านสมาชิกอีกท่านหนึ่งบอกว่าคุณผู้ตีความไม่จำเป็นต้องตีความกัน เพราะว่ามันแต่เพียงความสงสัยของญัตติเท่านั้น ข้าพเจ้าก็ยังไม่เห็นด้วยเหมือนกัน การที่จะต้องตีความกันนั้นเมื่อไรจะต้องตีความ ถ้าไม่จำเป็นจะต้องตีความ สาเหตุที่จะต้องตีความกันนั้นเนื่องจากว่าข้อความวรรคใดวรรคหนึ่งหรือใน มาตราใดมาตราหนึ่งจะกฎหมายไม่ชัดแน่ชัดใดๆ โดยเฉพาะความหมายตามถ้อยคำตามตัวอักษรก็ดี หรือในวรรคและตามมาตราที่เขียนไว้ก็ดี ไม่มีความแน่ชัดว่ากันความแค่นั้น เมื่อใด เมื่อนั้นแหละผู้แทนที่ตีความ เพราะฉะนั้นไม่ใช่เราจะมาตกลงถ้อยคำ มีอะไร ท่านคิดดู คำว่า "ข้าราชการเมือง" มีคำจำกัดความไว้ที่ในข้อว่าราชการ การเมือง หมายความว่าตั้งแต่ไหน ไม่มี และในทำนองเดียวกันมีข้อห้าม ขอบัญญัติไว้ที่เห็นว่านายกเทศมนตรีไม่ใช่ข้าราชการการเมือง ก็ไม่มี เมื่อมีกฎหมายเช่นเช่นนี้แล้วก็ต้องตีความ ตามมาตรา ๗๐ วรรค ๓ วัตถุประสงค์รัฐธรรมนูญเขียนไว้มันเกินความแค่นั้น มีความหมายถึงสมาชิกเทศมนตรีด้วยหรือไม่ เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นอย่างไรและสมควรอย่างไรในการที่จะเสนอญัตติขึ้นมา แล้วท่านผู้ค้านได้กล่าวอ้างว่า เป็นประเด็นที่ ๒ ท่านผู้ค้านได้กล่าวอ้างยกเอาพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล มาตรา ๑๖ ขึ้นมาอ้าง

ว่า มาตรา นั้นในที่ประชุมของเทศบาลถูกห้ามโดยมาตรา นั้นไม่ให้พูดถึงการเมืองของรัฐ
 ท่านโปรดฟังให้ดี ท่านผู้แก้ไขทั้งหลาย เขาห้ามไว้ไม่ให้พูดถึงการเมืองของรัฐ การ
 เมืองมีหลายประเภท นั้นการเมืองของรัฐ การเมืองของแผ่นดิน ส่วนกว้างส่วนใหญ่
 พูดถึงไม่ได้ แต่การเมืองของในท้องถิ่น เพราะฉะนั้นส่วนท้องถิ่นเป็นการเมือง
 เหมือนกัน ท่านพิจารณาการแต่งรงค์หรือการอะไรก็ตาม เป็นไปในลักษณะ ทำนอง
 เดียวกันกับรัฐมนตรีหรือ นายกรัฐมนตรี เหมือนกัน ไม่ผิดอะไรกันเลย จริงอยู่
 ท่านบอกว่าการของเทศบาลอยู่ภายใต้บังคับของข้าหลวง ท่านพิจารณาตามพระราช
 บัญญัติให้ดูแล้วจะเห็นว่าหาได้อยู่ได้ บังคับ ของข้า หลวงไม่ ข้าหลวงประจำจังหวัดมี
 อำนาจหน้าที่ให้คำแนะนำเท่านั้นเอง แต่การดำเนินงานเขาเป็นผู้มีอำนาจสิทธิขาด การ
 เส้นงบประมาณอะไรต่าง ๆ ก็ดี การแต่งตั้งถอดถอนก็ดี เป็นไปในลักษณะเดียว
 กันกับข้าราชการการเมืองคือรัฐมนตรี เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า เห็นว่านายกเทศมนตรี
 สโมสรหรือรัฐสภาจะตีความหมายว่าเป็นข้าราชการการเมืองด้วย

นายไกรสร สุขสว่าง (ขัยนาท) : กระผมใคร่จะพูดเพียงนิดเดียวเท่านั้น จะไม่
 ใช้ ยก ปัญหาขึ้นมาตีความหรืออธิบายในเรื่องสมาชิกวุฒิสภาจะเป็นนายกเทศมนตรี ได้หรือไม่
 ข้าพเจ้าจะไม่พูดในเรื่องนั้น แต่ข้าพเจ้าจะพูดตามคำทูลของสมาชิกผู้แก้ไขครั้งที่สองลง
 เมื่อนั้นว่า ตามปัญหาอะไรในวุฒิสภาจะยกขึ้นมาตีความได้ แล้วเรื่องใดที่สมาชิกจะเอา
 มาตีความได้แล้วทำฝ่ายค้านยกเป็นนิตินัยหรือหากรณี ข้าพเจ้าที่นั้งอยู่ไม่ใคร่จะดูขมมานให้
 เป็นตัวอย่างเดียวกันว่าปัญหาในการตีความรัฐธรรมนูญนั้นเกิดขึ้นโดยตนเองคือวุฒิสภา ใน
 รัฐสภามีปัญหาหากน้อยว่าจะควรรีบเรื่องราวอันเข้ามาพิจารณาหรือไม่ ตามที่คุณเพทหาย
 เสนอขึ้นมาว่าสถานการณ์จะตีความหรือไม่ตี อีกฝ่ายหนึ่งอาจตีได้ และไม่ควรรีบเข้ามา
 ตีความ แต่อีกฝ่ายหนึ่งอาจรีบเข้ามาตีความได้อย่างนั้นเกิดเป็นปัญหาที่ถ่มเถียงกัน
 ปัญหาอันเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในองการวุฒิสภาคือการที่เรากำลังประชุมกันอยู่ด้วยกัน
 เพราะฉะนั้นปัญหาหนักต้องตีความกันก่อน ดังนั้นขอ ให้สถานการณ์ว่ากรณีเพทหาย
 เสนอเข้ามาซึ่งไม่ถือเป็นญัตตินั้นสถานการณ์จะรีบเข้าปรึกษาหรือไม่ เป็นปัญหาเบื้องต้น
 นี้จะเปิดประตูเข้าห้องรับแขกเสียก่อน เมื่อเปิดประตูแล้วเราก็คงมาพิจารณากันว่า
 สมาชิกสภาผู้แทนจะเป็นเทศมนตรี นายกเทศมนตรีได้หรือไม่ อันนี้เราตกลงกันทีหลัง

ข้าพเจ้าเห็นว่าเรื่องสภาควรจะตีความเสียก่อนว่าจะรับได้หรือไม่ อันนี้เป็นปัญหาข้อ ๆ ทีเดียว แต่ข้าพเจ้าเห็นว่าการจะตีความในรัฐธรรมนูญนั้นไม่ใช่กันได้ง่าย ๆ เพราะรัฐธรรมนูญนี้เป็นของศักดิ์สิทธิ์ เป็นของเหนือกฎหมาย สมาชิกสภาจะต้องรู้กฎหมายดีแล้วเพราะเป็นสมาชิกฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งกฎหมายก็มีออกไปเมื่อวานขึ้นนสมาชิกสภาหรือสมาชิกสภาแทนส่วนมากก็เป็นผู้ชกกฎหมายรัฐธรรมนูญไปอยู่หยก ๆ แล้วก็มาเกิดเป็นปัญหา กัน ขึ้น โดยสงสัยว่าอาตมานจะเป็นนายกเทศมนตรีได้หรือไม่อย่างที่ท่านสมาชิกสภาได้อภิปรายเมื่อกัน แล้วปัญหาที่ว่าข้าพเจ้าขอเอาเข้ามาเป็นถาวรตอบคำทำ ของเรา อันนี้ขอให้รัฐสภาได้ลงมติเสียก่อน

นาย พัน สุพรรณสาร (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรวิธิการ) : กระผมเห็นว่าปัญหาข้อแรกที่ว่าเกี่ยวกับวงงานของรัฐสภาตามมาตรา ๑๓๗ หรือไม่นั้นกระผมมีความเห็นว่าเป็นเรื่องที่เดียวกัน ถ้าหากว่าเราได้ยินไปอยู่มาตรา ๑๐ ก็เป็นเรื่องที่พวกสมาชิกสภาจะปฏิบัติตนอย่างไรก็เป็นเรื่องวงงานของสภา กระผมเห็นว่าเป็นอย่างนั้น ทนปัญหาข้อข้อหนึ่งก็คือว่า ตุลาการรัฐธรรมนูญถ้าไม่ใช้รัฐสภาตีความแล้วจะไปให้ตุลาการรัฐธรรมนูญตีความได้หรือไม่ ปัญหาข้อนี้ก็มีบัญญัติไว้ในมาตรา ๗๓ และมาตรา ๑๗๗ หรือ ๑๗๗ ๕ ะไรนี้ คือว่า ตุลาการ รัฐธรรมนูญ จะมีหน้าที่ตีความได้ด้วยเหตุสองทางสองประการ ประการที่หนึ่งในมาตรา ๗๓ ถ้าหากว่าสมาชิก ๕ คนเห็นว่าสมาชิกคนใดคนหนึ่งปฏิบัติรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๐ ก็สามารถที่จะยื่นคำร้องยื่นญัตติไปให้ตุลาการรัฐธรรมนูญ ได้พิจารณาตีความเสียให้ขาดสมาชิกภาพทีเดียว นี่เป็นทางที่ไปสู่ตุลาการรัฐธรรมนูญทางหนึ่ง

อีกทางหนึ่งก็คือว่ากฎหมายกวดขันขึ้น กวดขันตามมาตรา ๑๗๗, ๑๗๗ นั้นแล้วศาลจะเป็นผู้เสนอมาชกทางหนึ่ง เพราะฉะนั้นตุลาการรัฐธรรมนูญมีทางที่จะรับข้อเสนอนี้เพียง ๒ ทาง... คือว่าทางหนึ่งมาจากศาล ขอให้ท่านตามมาตรา ๑๗๗, ๑๗๗ หรือ ดู มาตรา ๑๐ อีกทางหนึ่งก็มาจากสมาชิก ๕ คน นี่ทางเดินของกฎหมายรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ นอกจากนี้รัฐสภาจะตีความได้ก็เกี่ยวกับวงงานของสภาผู้แทนหรือวุฒิสภา ปัญหาข้อนี้บอกว่าพฤติกรรมอย่างใดเป็นภิกษการในวงงานของสภาทั้งสองนี้ ที่โต้เถียงกันอยู่นี้ เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่าพฤติกรรมต่าง ๆ ที่สมาชิกทั้งสองสภาจะต้องปฏิบัติตาม

รัฐธรรมนูญนั้นเป็นเรื่องในวงงานของสภา เราจะยอมเสียสิทธิหรือ ถ้าหากว่าไม่มีความ
 เช่นนี้แล้วไม่มีทางใดที่สภาจะตีความได้เลย ไม่มีทางใดที่สมาชิกสภาจะเสนอข้อความขึ้นมา
 ได้เลย เพราะทางตุลาการรัฐธรรมนูญมีอยู่สองทางเท่านั้น ท่านอยู่ในรัฐธรรมนูญ นอก
 จากนั้นจะไปสู่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญไม่ได้นอกจากสองทางนี้ เพราะฉะนั้นบทบัญญัติ
 ใด ๆ ในรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับวิธีพิจารณาของสมาชิกก็ตาม นั่นแหละคือว่าวงงานของ
 สมาชิกสภาผู้แทนและวงงานของสมาชิกวุฒิสภา ถ้าท่านไม่มีความอย่างนี้แล้วไม่มีทางที่จะ
 ตีความกันได้ เพราะฉะนั้นมาตรา ๘๐ นั้นเป็นบทบัญญัติที่จำกัดเสรีภาพของสมาชิกทั้งสอง
 สภา ก็เป็นเรื่องในวงงานของพวกเราทั้งสองสภานั่นเอง ผมเห็นอย่างนี้ เพราะกฎหมาย
 ตีความกันได้ ตั้ง ๓-๔ ศาลก็ได้เหมือนกัน เพราะฉะนั้นที่ท่านประธานาธิบดี
 มาเป็นการชอบแล้ว เพราะเป็นเรื่องวงงานของรัฐบาล ท่านจะเถียงว่าเป็นวงงาน
 ของตุลาการรัฐธรรมนูญนั้นไม่ได้เด็ดขาด อย่างที่ข้าพเจ้าได้กราบเรียนมาแล้ว ตุลาการ
 รัฐธรรมนูญจะรับข้อวินิจฉัยได้สองทางเท่านั้นตามมาตรา ๘๓ และ ๘๗ นอกจากนั้น
 ตุลาการรัฐธรรมนูญจะเข้ามาเยี่ยมเยียนไม่ได้ เพราะว่าคณะตุลาการรัฐธรรมนูญจะต้องมีผู้
 เสนอไป ๒ ทาง ข้าพเจ้าขอชี้ข้อนี้ นอกจากนั้นเป็นเรื่องของสภาหรือรัฐสภา ทบปัญหา
 ก็เกิดขึ้นกันอย่างไรก็ตามในวงงานของรัฐบาลหรือไม่ ที่เป็นข้อยุติที่กล่าวข้างวงเพราะอาจ
 ได้เถียงไปได้หลายทางแต่กระผมเห็นว่าบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญใด ๆ ก็ตาม ถ้าเกี่ยวพันถึง
 เรื่องสมาชิกนั้นเป็นเรื่องของวงงานของสภาทั้งสองนี้ ปัญหาข้อนี้กระผมขอเรียนเท่านี้

ที่ปัญหาสมาชิกทั้งสองสภานั้นจะไปเป็นนายกเทศบาลได้หรือไม่ เราจะพิจารณา
 กันถึงเรื่องส่วนตัวคือว่ารัฐธรรมนูญประกาศใช้ใหม่ ๆ ท่านจะเป็นนักกฎหมายหรือเป็น
 ทนายหรืออะไรก็ตาม ท่านยอมรับว่ากฎหมายมีปัญหา ๒ ทาง เราควรพิจารณาปัญหา
 กลางนี้เสียให้มันชั่วคราวเป็นแบบอย่างไว้ ไม่ควรจะไปคลุมเครือแล้วไม่คิดถึงเรื่อง
 ส่วนตัวว่าคุณเพทาย ฯ เสนอมาเพื่อเป็นนายกเทศบาล ถ้าเช่นนั้นการตีความข้อนี้ใกล้เคียง
 เสียไปหมด คือเราต้องการแบบอย่างกฎหมายได้ถ้ายิ่งไม่ทำ แต่ทำได้ ๒ ทางแล้วเราก็
 จะเลือกทางใดทางหนึ่ง เราควรตั้งใจเป็นธรรมเพื่อวางแบบไว้สำหรับคนรุ่นหลัง ไม่ใช่
 เฉพาะคนรุ่นนี้ คนรุ่นหลังไม่ใช่เฉพาะคุณเพทาย ฯ เพราะข้อไปรัฐธรรมนูญจะใช้ไป
 ขวักขวานตีลายหรืออย่างไร คนรุ่นหลังจะได้เป็นแบบฉบับว่าเราเป็นสมาชิกสภาแล้วจะเป็น

นายกเทศบาลไม่ได้ เพราะเขาคิดความไว้แถมแถมแล้ว ในเรื่องท่านสมาชิกคงจะจำได้ เรา
ได้พูดถึงเหมือนกันแต่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก็แข็งว่าไม่ได้ แต่กระผมเองก็ยังม
ความเห็นไม่ตรงกัน ความจริงผู้ร่างจะมีเจตนารมณ์อย่างไรนั้น ได้ฟังผู้นำเสียงของผู้ร่างที่ได้
อภิปรายมาก็ไม่เป็นแนวเดียวกัน แล้วอ่านรัฐธรรมนูญมาตรา ๘๐ ตอนท้ายว่าจะห้าม
ข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำ จะยึดถือเขาเป็นเจตนารมณ์ไม่ได้ ตั้งข้าพเจ้า
จะอ่านให้ฟังหรือไม่ต้องอ่านก็ได้ คือว่าข้อยกเว้นของมาตรา ๘๐ มีว่าในตอนท้าย ๒๐
อ่านสั้น ๆ ดังนี้ “ถ้าหากว่าสมาชิกสภาผู้แทน หรือวุฒิสภา จะเป็นอาจารย์สอนในมหา
วิทยาลัยหรือตำแหน่งในระดับมัธยมศึกษา” ก็ไม่เป็นไร ถ้าท่านทั้งหลายได้พิจารณามาตรา
ในตอนนั้นแล้วก็ย่อมจะเห็นได้ว่า รัฐธรรมนูญนั้นไม่มีเจตนารมณ์ที่จะห้ามข้าราชการเลย
ข้าพเจ้าทราบดีว่าเรื่องนี้ก็เป็นเพราะว่าเกี่ยวข้องกับได้พิจารณาเห็นว่าเรื่องอาจารย์มหาวิทยาลัย ก
ียาก จะ ให้สมาชิก สภา เป็นอาจารย์ได้ ท่านจึงเอาหลักจากข้าราชการการเมืองหรือ
ข้าราชการประจำ เพราะฉะนั้นถ้าดูแล้วก็เป็นเรื่องของอารมณ์ และเรื่องของอารมณ์
ก็ต้องดี ความดี ข้าพเจ้ามีความเสียใจที่คิดว่าสมาชิกสภาผู้แทนไม่มีความรู้ถึงจะเป็น
อาจารย์ได้ เพราะฉะนั้นตามรัฐธรรมนูญได้เขียนไว้เช่นนี้ เพราะฉะนั้นในเรื่องปัญหาที่ว่า
เรามาถกเถียงกันว่าจะเป็นข้าราชการการเมืองแล้วก็สอนได้ ถ้าเป็นข้าราชการประจำแล้ว
ก็จะสอนไม่ได้ เรื่องนี้กระผมเห็นว่าตามหลักรัฐธรรมนูญนั้นไม่ได้วางไว้เลย แต่ว่าเรา
ถือในเรื่องหลักความจำเป็นมากกว่า นี้กระผมแลเห็นว่าไม่เป็นการยุติธรรมเลย สมมติว่า
กระผมเป็นสมาชิกสภาผู้แทน และกระผมจะไปรับเป็นข้าราชการประจำในมหาวิทยาลัยก็
คงจะไม่ห้าม เพราะว่าได้มีข้อยกเว้นอยู่ในมาตรา ๘๐ ตอนท้ายอยู่แล้ว ทำไมจึงเป็น
เช่นนั้น แล้วเราจะเขียนทำไมว่าเป็นข้าราชการการเมืองหรือข้าราชการประจำ ทน
ตำแหน่งนายกเทศบาลนี้ ในสมัยแต่เดิมมาแต่ครั้งเปลี่ยนแปลงการปกครองมานั้น เรา
ต้องการที่จะให้มีระบอบประชาธิปไตย ระบอบประชาธิปไตยนั้นได้ออกตัวมาจากท้องถิ่น
ได้เริ่มมาแต่ท้องถิ่นก่อนเป็นระบอบประชาธิปไตย คือที่เราเป็นนักประชาธิปไตย เรา
เป็น สมาชิก สภาผู้แทน เราเป็น สมาชิกในสภาสูง แล้วเราทำไมจะมาคัดทางของ
ระบอบประชาธิปไตยอันเป็นป่อเกิดชนชั้นเสียเล่า เราจะมาคัดทางเสียทำไม เพราะเหตุว่า
ข้าพเจ้าอยากจะชอกลำถึงผลของเทศบาลนี้ เทศบาลนี้ ได้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้พวกนายถ

เทศบาลและสมาชิกแห่งสภาท้องถิ่นใหม่มีความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย คือ ได้สอนให้เขาเล่นการเมืองในขั้นต้น แล้วภายหลังก็ได้เข้ามาในสภาสูง ด้วยเหตุนี้ในสภาผู้แทนของเราจึงได้มีนายกเทศบาลเข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนด้วยหลายคนแล้ว เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วท่านจะรีบหรือไม่ว่าเพราะเทศบาลเป็นที่เผยแพร่ของระบอบประชาธิปไตยในท้องถิ่น ถ้าท่านได้ดูกฎหมายเทศบาล พ.ศ. ๒๔๗๒ แล้ว ท่านจะเห็นได้ว่ากฎหมายนั้นได้เขียนเป็นรูปเดียวกับกฎหมายของสภาผู้แทน และก็ใช้ชื่อบังคับเช่นเดียวกับสภาผู้แทน ทั้งนี้ก็เพื่อต้องการให้ระบอบประชาธิปไตยนั้นได้เริ่มมาแต่ท้องถิ่นก่อน ทั้งนี้ในวัตถุประสงค์เช่นนี้ ถ้าหากว่าสมาชิกสภาผู้แทนเข้าเล่นการเมืองท้องถิ่นไม่ได้แล้ว เช่นสมาชิกสภาผู้แทนหรือสมาชิกวุฒิสภาจะเป็นการช่วยส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยให้แพร่หลายยิ่งขึ้นหรือเราทำได้ เราจะไม่ทำได้ เราจะเกี่ยวข้องกับอะไรไม่ได้ ท่านยังจะจำได้หรือไม่ว่า เมื่อคราวที่ได้แถลงนโยบายทั้งสองสภา เมื่อผ่านมานี้ ท่านเป็นหัวขบวนประชาธิปไตยกันนักกว่าประชาธิปไตยของเราจะไม่ไปอย่างนั้น ตำรวจตีหัวคนก็ไม่ใช้ประชาธิปไตยอะไรพวกนี้แล้วในขณะนั้นเองท่านกลับคัดค้านเพื่อจะไม่ให้ประชาธิปไตยนั้นได้พักตัวหรือให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นได้มีความรู้ความสามารถและเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยเลย ข้าพเจ้าจะยืนยันกล่าวไปถึงว่าความมุ่งหมายของผู้นำรัฐธรรมนุญนั้น ถ้าพูดกันด้วยหัวใจที่แท้จริงแล้ว ข้าพเจ้าทราบดีและทราบมาจากสมาชิกสภาผู้ร่างรัฐธรรมนุญบางคนทราบว่าทำให้ข้าพเจ้าฟังความมุ่งหมายในตอนนั้น คือว่ารัฐบาลต้องการจะคุ้มครองคุ้มครองสมาชิก เขาไปเป็นนั่นเป็นนี่ เขาเข้าไปเป็นผู้อำนวยความสะดวกโรงงานตะไควพวกนี้ที่มีความนึกคิดเริ่มแรกมาจากนั้น ถ้าหากว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ดี หรือวุฒิสภาที่ดี เราได้ถูกผูกมัดอย่างนั้น ข้าพเจ้าเห็นด้วยว่าการที่จะมีปากเสียงในสภาท้องถิ่นอยู่ดีอยู่ชง เพราะอยู่ไปยังกับของรัฐบาล แต่ว่าท่านอย่าลืมว่าเทศมนตรีนั้นไม่ได้อยู่ในบังคับบัญชาอะไรของรัฐบาล ถึงรัฐบาลจะเอาออกได้ก็ตามเถอะ การเลือกตั้งขึ้นมาจนมาจากราษฎรถึง ๒ คน เพราะเหตุว่าการที่จะเป็นนายกเทศบาลได้นั้นไม่ต้องท้าวหรือ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าในกฎหมายเทศบาลมีข้อห้ามลงประจำจังหวัด เขาออกได้ ให้พักได้ แต่ท่านต้องก่อรากฐานเสียก่อนว่าการที่จะเป็นนายกเทศบาลนั้นต้องให้ราษฎรเลือกตั้งจากท้องถิ่นก่อน เมื่อเลือกตั้งจากท้องถิ่นขึ้นมา สมาชิกในสภาเทศบาลจึงจะเลือกอีกด้วยความไว้วางใจ รัฐบาล

ไปแต่งตั้งอะไรเขาได้แต่รัฐบาลควบคุม ถ้าทำไม่ได้ ฉันสั่งพักก็ได้ ฉันเขาออกก็ได้ นี่เป็น
 อย่างนี้ เพราะฉะนั้นระบอบประชาธิปไตยแห่งท้องถิ่นนั้นเราได้ถูกตัดรอนมาโดยกฎหมาย
 เทศบาลคราที่แล้ว และถ้าหากว่าเราจะยอมให้พวกสมาชิกสภาผู้แทนไปเป็นเทศมนตรีหรือ
 ไปเป็นสมาชิกได้แล้วผมเห็นว่ามันจะไปกันใหญ่ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าจะไปเลือกเป็น
 สมาชิกสภาเทศบาลกฎหมายรัฐธรรมนูญไม่ห้าม แต่ถ้าจะเป็นนายกเทศบาลกฎหมายห้าม
 อย่างนี้ ห้ามควรห้ามเสียให้หมด เพราะฉะนั้นกระผมขอสรุปว่าเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ
 มาตรา ๘๐ นั้น จะว่าอย่างไรก็ตาม ไม่ได้มุ่งหมายถึงหรือจะพูดถึงว่ามุ่งหมายถึงก็ตาม ข้อแรก
 ที่สุดคืออย่างนั้น เพราะฉะนั้นเราอาจดูได้จากมาตรา ๘๐ ตอนท้าย เพราะฉะนั้นจะไม่ว่าการ
 เมืองหรือไม่ใช่การเมือง ไม่สำคัญ สำคัญที่จะให้ใครเป็นหรือไม่ให้ใครเป็นเท่านั้นเอง
 ถ้าให้เป็นสมาชิกสภาไปเป็นอาจารย์ได้ นั่นไม่ใช่การเมือง ไม่สำคัญอะไรเลย ถ้าหาก
 ว่าเราตีความเพื่อสนับสนุนระบอบประชาธิปไตยเป็นไปไดก็เป็นไปได้ ตุลาการรัฐธรรมนูญ
 อาจบอกว่าเป็นไม่ได้ก็ได้ ถ้ามีคนร้องมาอีก ๕ คนมันขัดกันอยู่อย่างนี้เหมือนกัน และ
 บัญญัติที่ขัดกันข้าพเจ้าไม่อยากจะพูด ถ้าพูดก็พูดเสียให้หมด คือว่าสมมติว่าสถานการณ์ความ
 ว่าพิจารณาไปเป็นนายกเทศมนตรีได้ คือมีสมาชิก ๕ คนร้องไปยังตุลาการรัฐธรรมนูญ
 ว่าเป็นไม่ได้ ตุลาการรัฐธรรมนูญบอกว่าขาดสมาชิกภาพให้ระงับไว้ได้ ผลของ
 รัฐธรรมนูญนั้นข้าพเจ้าก็ไม่รู้ว่าจะเป็นอย่างไร แต่การตีความข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ได้

พระยาอรรณการยณพนธ์ (สมาชิกวุฒิสภา) : ข้าพเจ้าขอแสดงความคิดเห็นเห็นแต่
 เพียงเล็กน้อย เพื่อประกอบการพิจารณาของสภาในปัญหาข้อแรกที่ว่า สภานี้ควรจะมี
 ญัตติตีความหรือไม่ ในข้อนี้ข้าพเจ้าเห็นว่าควรพิจารณาประการ ๆ นำญัตติเข้ามาสู่สภาก็เป็น
 การสมควรอยู่แล้ว โดยเหตุที่มันเป็นปัญหาว่าสภานี้ควรจะมีตีความหรือไม่ ท่านจะไปตัดสิน
 เสียเอง ข้าพเจ้าคิดว่าไม่เป็นการสมควร ที่ท่านเสนอมีความเป็นห่วงว่าถ้าหากว่าไม่มีการตี
 ความอันนี้แล้วก็จะเป็นการทำลายแก่สมาชิก เพราะเหตุว่าสมาชิกจะไปเป็นนายกเทศมนตรี
 หรือเทศมนตรีจะต้องวิ่งหาเสียงก่อนว่า การที่จะทำไปจะเป็นการถูกตีประกว่าได้ นี่เป็น
 เรื่องที่เราน่าจะเห็นใจมาก แต่ความเห็นใจนี้ข้าพเจ้าคิดว่าควรจะระงับเขตจำกัด ไม่ใช่
 เห็นใจแล้ว จะใช้อารมณ์แห่งความเห็นใจยอมกระทำไปเป็นทางที่นอกขอบเขต สำหรับ
 ราษฎร ข้าพเจ้าเข้าใจว่าข้าพเจ้ามีปัญหาเช่นเดียวกัน ยิ่งกว่านั้นปัญหาของเขาในเรื่องที่เขา

ไม่รู้กฎหมาย เขาจะทำอะไรไป การที่ไม่รู้กฎหมายนั้นเองจะทำให้เขาต้องติดตะรางก็ได้ ในข้อนี้ก็น่าเห็นใจราษฎร แต่กัหมายของกักรได้ไม่ทันตั้งช่นเพื่อใหราษฎรทั้งหลายเข้าใจกฎหมายนั้นกัไม่มี เพราะฉะนั้นกัการที่สมาชิกสภาบางท่านมีความข้องใจที่จะขอมติของสภานั้นให้เป็นการสบายใจนั้น ข้าพเจ้าคิดว่าน่าจะไม่ไร้เป็นความประสงค์ของกฎหมายที่จะให้สภานั้นโรงเรียนบอกว่อะไรผิดอะไรถูก สำหรับปัญหาที่ว่าสภานั้นควรระตึความหรือไม่นั้น ข้าพเจ้าคิดว่าตามรัฐธรรมนูญฉบับก่อน กล่าวคือได้เขียนไว้ว่าภายใต้ข้อบังคับมาตรา ๑๒๘ ถ้ามีปัญหาการตีความรัฐธรรมนูญนั้นอยู่ในวงงานของสภาผู้แทน อุติสภา หรือที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาให้เป็นอำนาจของรัฐสภาที่จะตีความ และให้ถือว่าการตีความของรัฐสภาเป็นเด็ดขาด นั้นแหละข้าพเจ้าเข้าใจว่าการที่เขียนเช่นนั้นโดยเหตุที่ว่ารัฐธรรมนูญนั้นเป็นกฎหมายซึ่งบุคคลจะต้องปฏิบัติตามไปหลายฝ่ายด้วยกัน เป็นต้นว่า ในทางศาลก็จำเป็นจะต้องใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญเหมือนกัน ในทางกรรมการตุลาการรัฐธรรมนูญนั้นก็ต้องใช้รัฐธรรมนูญเหมือนกัน และในรัฐสภานั้นก็ต้องใช้รัฐธรรมนูญเหมือนกัน ด้วยเหตุนี้การตีความจึงได้แบ่งไว้เป็นแผนกๆ ว่า ถ้าเรื่องใดมีกรณีถึงศาลๆ ก็ตีความได้ ถ้าเรื่องใดเป็นเรื่องของตุลาการรัฐธรรมนูญ ตุลาการรัฐธรรมนูญเขาก็เป็นผู้ตีความได้ นั้นแหละถ้ารัฐสภานั้นจะตีความก็ต้องเป็นเรื่องอยู่ในวงงานของรัฐสภาแท้ๆ แล้วในมาตรา ๑๒๗ นั้นเองก็ได้นบัญญัติว่า การตีความของรัฐสภานั้นให้ถือเป็นเด็ดขาด นั้นเป็นข้อสำคัญมาก กล่าวคือถ้าหากว่ารัฐสภาได้ตีความในวงงานของรัฐสภาแล้วเป็นเด็ดขาดจริง ๆ ก็คือไม่มีวงกรอื่นที่จะมาตีความเรื่องในวงงานของรัฐสภาได้ ถ้ารัฐสภาตีความ เฉพาะในวงงาน ของรัฐสภาแล้ว ผลของการตีความก็จะเป็นการเด็ดขาด นั้นเป็นข้อสำคัญมากที่รัฐสภาตีความไปแล้ว ถ้าผู้อนตีความเป็นอย่างอื่นแล้วก็จะเห็นได้ว่าไม่ใช่วงงานของสภา เพราะถ้าเป็นวงงานของรัฐสภาแล้วคงจะไม่ม่ผู้ใดตีความเป็นอย่างอื่นได้ เพราะฉะนั้นปัญหาที่ว่าสมาชิกรัฐสภาจะเป็นเทศมนตรีหรือนายกเทศมนตรีได้หรือไม่ แล้วถ้รัฐสภาไปตีความว่าเป็นได้ ในการตีความว่าเป็นได้นั้นเอง ก็จะต้องมีสมาชิกเป็นสองฝ่าย คือฝ่ายหนึ่งเห็นว่าเป็นได้ อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าเป็นไม่ได้ แล้วถ้ถามมติว่า ถ้ามีสมาชิกไปเป็นนายกเทศมนตรีเข้าโดยถือว่ารัฐสภาตีความว่าเป็นได้แล้ว ฝ่ายที่เห็นว่าเป็นไม่ได้ถ้าเขาไปร้องต่อกรรมการตุลาการแล้ว กรรมการตุลาการเขาก็มีอำนาจสิทธิขาดของเขาเองที่จะตีความได้ ถ้าเขาตีความว่าเป็นไม่ได้ แล้วก็

จะเป็นที่น่าเสียใจมากกว่า รัฐสภาที่ความไปแล้วไม่มีผู้ปฏิบัติตาม นี่แหละเป็นข้อที่รัฐสภา
 จะต้องระวังรักษาความข้อนี้ ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าจึงเห็นว่ารัฐสภาไม่ควรจะตีความในกรณี
 ไต่ๆ ซึ่งคนอื่นเขามักอ้างว่าจะตีความได้ และถ้านั่นเขาตีความได้ก็แสดงว่าเรื่องนั้นไม่
 ไต่เรื่องในวงงานของรัฐสภา เพราะถ้าเป็นวงงานของรัฐสภาแล้วผู้อื่นจะตีความไม่ได้
 เพราะฉะนั้นญัตติว่าสมาชิกรัฐสภาจะเป็นเทศมนตรี หรือนายกเทศมนตรีได้หรือไม่ได้นั้น
 แหละเป็นหน้าที่ของผู้อื่นไม่ใช่รัฐสภา ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าญัตตินี้ถ้าจะมีมติให้ผ่านไป
 หรือยกเรื่องขึ้นพิจารณาแล้ว ข้าพเจ้าเห็นว่าจะมีผลดีกว่าญัตติข้ออื่น

แล้วบัญญัติข้อ ๒ ที่ว่าถ้าหากว่ารัฐสภานี้จะยอมตีความในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็น ตุลา
 การรัฐธรรมนุญผู้หนึ่งก็ไม่อยากจะแสดงความเห็น แต่ว่าเพื่อประกอบการพิจารณาของรัฐ
 รัฐสภา ถ้าหากว่ารัฐสภาจะพิจารณาข้าพเจ้าก็ขอเสนอว่ามีความหมายหลายบทเกี่ยวกับกร
 พิจารณา คือตามพระราชบัญญัติระเบียบราชการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๔๗๖ ได้มี
 บัญญัติไว้ชัดเหลือเกินในมาตรา ๔ ว่า “ให้จัดระเบียบราชการบริหารแผ่นดินเป็น ๓ ประเภท
 คือ ๑ ราชการบริหารส่วนกลาง ๒ ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ๓ ราชการบริหารส่วน
 ท้องถิ่น” นี้ตามมาตรานี้เป็นการจัดเจนเหลือเกินว่า กิจการเทศบาลนั้นเป็นราชการบริหาร
 ของแผ่นดินซึ่งอยู่ในคณะรัฐมนตรี ซึ่งจะเป็นผู้รับผิดชอบในราชการอันนี้ เพราะฉะนั้น
 กิจการของเทศบาลเราจัดว่าเป็นกิจการการเมือง ข้าพเจ้าเข้าใจว่ามาตรานี้เองเป็นมาตรา
 ที่จะบอกได้ชัดว่าเป็นการเมืองหรือไม่ และในมาตรา ๒๖ ของพระราชบัญญัติเดียวกันนี้
 ก็ยังได้บัญญัติไว้ว่า ราชการบริหารท้องถิ่นนั้นได้แก่เทศบาล และนั่นก็ชัดอีกอันหนึ่ง
 นอกจากนั้นยังมีบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗ ว่า การปรึกษาหารือในสภาต้องเป็นกิจการเกี่ยว
 กับอำนาจหน้าที่ของเทศบาลโดยเฉพาะ ห้ามมิให้ปรึกษาหารือกันในเรื่องการเมืองแห่ง
 รัฐบาล มาตรานี้ก็ห้ามไว้ว่าให้ปรึกษาหารือเฉพาะกิจการของเทศบาล คือกิจการบาง
 ท้องถิ่น โดยเหตุนี้ไม่ใช่งานอื่นเกี่ยวกับรัฐประการใด นอกจากนั้นก็ยังบัญญัติข้อหนึ่ง
 แสดงว่าเทศบาลนั้นเป็นกิจการบริหาร ไม่ใช่การเมือง ยังมีมาตราที่บัญญัติถึงการห้ามอำนาจ
 ควบคุมเทศบาลคือตั้งแต่มาตรา ๕๗ ถึงมาตรา ๖๔ ได้บัญญัติไว้ชัดเจนนับแต่ข้อว่า ราชการ
 บริหารส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคมีอำนาจเพียงไรในกรณีที่ควบคุมเทศบาล คืออาจสั่งให้
 เลิกกรมเทศบาลเสีย ได้แล้วสั่งให้ เจ้าพนักงานทางฝ่าย ภูมิภาคเข้าไป ดำเนินการของ เทศบาล

กฎหมายเหล่านี้เป็นกฎหมายซึ่งแสดงว่ากิจการของเทศบาลจะเป็นราชการบริหาร หรือเป็น
การเมือง.

นายเผด็จ จิราภรณ์ (พิชิต) : ขอทูลเถียงกันในญัตติเรื่องนี้มีท่านสมาชิก
ตั้งประเด็นไว้เป็น ๒ ประการ คือประการที่ ๑ ว่าสถานที่ควรจะรับหลักการนี้ไว้พิจารณา
หรือไม่ ประการที่ ๒ จะวินิจฉัยว่าตำแหน่งนายกเทศมนตรีจะขัดกับตำแหน่งสมาชิกสภา
ผู้แทนหรือไม่ สำหรับในญัตติที่ ๑ ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า สถานที่ควรจะได้รับเอาญัตตินี้
เข้ามาตีความให้ได้รับความชัดแจ้งในเรื่องนี้ ว่าจะเป็นการใด เมื่อท่านสมาชิกผู้
ซึ่งกระผมเคารพนับถือเป็นอาจารย์ว่าการศึกษาความมั่นคงและการรัฐธรรมนุญเป็นผู้อำนาจหน้าที่
ตีความ รัฐสภาไม่สมควรตีความ เพราะอาจเป็นการขัดกันได้ในข้อนี้ข้าพเจ้ามีความ
เห็นแย้ง ขอแย้งก็ต่อว่าสำหรับตุลาการรัฐธรรมนูญนั้นถ้ามีปัญหาไป มีสมาชิก ๕ นายร้อง
ขอขึ้นเป็แล้ว หากใช้ว่าการศึกษาไม่ ร้องขอให้วินิจฉัยชี้ขาดหรือตัดสิน ส่วนการวินิจฉัย
ปัญหาใดๆ ที่สมาชิกสภาส่งหรือรัฐสภาพิจารณาเป็นเรื่องการตีความ การตีความกับ
การวินิจฉัยตัดสินนั้นผิดกัน จริงอยู่ในคณะตุลาการรัฐธรรมนูญอาจต้องมีการตีความในเมื่อ
สงสัย แต่การตีความเพื่อตัดสิน เพื่อขอสงวนสิทธิ์ย่อมมีผลแตกต่างกัน เพราะฉะนั้นเรื่อง
การตีความของรัฐสภากับตุลาการรัฐธรรมนูญ บัญญัติไว้อำนาจพิจารณา ก็เป็นที่กล่าวมา
แล้ว การตีความให้อำนาจแก่รัฐสภาเท่านั้น ส่วนการวินิจฉัยตัดสินให้อำนาจแก่ตุลาการ
รัฐธรรมนูญ ส่วนการตีความในตุลาการรัฐธรรมนูญเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการวินิจฉัยชี้ขาด
ข้อตัดสินต่างหาก มีท่านสมาชิกผู้ผู้เถียงซึ่งเป็นฝ่ายค้านหลายท่านก็บอกว่าถ้ารับเอาการ
พิจารณาปัญหาขึ้นมาบ่อยๆ ก็จะต้องช่วยกันพิจารณาเป็นเวลาหลาย ๆ วัน ซึ่งเป็น
ยุ่งยากแก่รัฐสภา ในข้อนี้ท่านสมาชิกที่สนับสนุนก็ได้กล่าวแล้วว่าเราควรมีข้อกันคิดว่า
แม้ เราจะได้ข้อว่าช่วยแล้วล้มเลิกไม่ได้ และเป็นหน้าที่ของรัฐสภาที่จะคอยทำ หวังว่า
สมาชิกผู้ผู้เถียงทั้งหลายคงจะไม่ทอดทิ้ง เห็นว่าเรื่องปัญหาที่จะวินิจฉัยใดๆ เพื่อความ
เป็นอยู่ของสมาชิกทั้งสองสภาให้เป็นไปโดยระเบียบเรียบร้อย สำหรับเรื่องนี้คือเรื่องญัตตินี้
ได้จะขอความเห็นใจจากรัฐสภาว่ารัฐธรรมนูญของเวลานั้น การที่เสนอมารเพื่อความเห็นชอบ
จากรัฐสภานั้น หากได้อภิปรายกันเป็นวาระมาทำไม การพิจารณานั้นได้ส่งมายังรัฐสภา
แล้วรัฐสภาจะเอาหรือไม่เอา รับหรือไม่รับเท่านั้น ในข้อนี้และจึงเป็นเหตุให้ผมขอชี้แจง

ประการที่สอง เราต้องพิจารณาว่าทำอย่างไร ถ้าทำจนแล้วอกันนโยบาย
 ข้าพเจ้าเห็นว่าเป็นการเมือง ถ้าทำงานรัฐวิสาหกิจหรืองานค้าเป็นประจำวันเรื่อย ๆ ไป
 ถ้าพิจารณาทั่ว ๆ ไปนั้นเราเรียกว่างานประจำ แล้วตำแหน่งนายกเทศมนตรีเป็น
 ตำแหน่งนโยบายเช่นเดียวกับนายกรัฐมนตรี เราเห็นว่าหน้าที่คณะรัฐมนตรีก็คล้าย
 คลึงกับหน้าที่คณะเทศมนตรี ประการหนึ่งตำแหน่งนายกเทศมนตรีเป็นตำแหน่งชั่วคราว
 ประการที่สอง งานในหน้าที่เป็นงานชั่วคราว ไม่ใช่งานประจำ เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่า
 ตำแหน่งจึงเป็นตำแหน่งทางการเมือง ส่วนทั่วไปเป็นข้าราชการหรือไม่ เป็น
 ข้าราชการหรือไม่ปัญหา ท่านเจ้าคุณธรรมดาราธิบดี สมาชิกวุฒิสภาเมืองกันโลกสาว
 แล้วว่า นายกเทศมนตรีเป็นข้าราชการเพราะอาศัยอยู่ในส่วนบริหารด้วย เพราะฉะนั้น
 จึงเป็นข้าราชการ ปัญหาไม่มีข้อโต้แย้ง คือเป็นข้าราชการ นายกเทศมนตรีนั้น
 ปัญหาว่าเป็นข้าราชการการเมืองหรือข้าราชการประจำ ข้าพเจ้าว่าเป็นข้าราชการการเมือง
 สมาชิกหลายท่านไม่ยอมรับว่านายกเทศมนตรีเป็นข้าราชการประจำ และเป็นข้าราชการการเมือง
 เมืองเพราะฉะนั้นนายกเทศมนตรีเป็นตำแหน่งอะไรก็ได้ การอะไรหรือเป็นตำแหน่งการเมืองบ้าน
 หรือการอะไรก็ตาม จะต้องเป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง จะอยู่ระหว่างการเมืองไม่ได้ไม่มีชื่อเรียก
 ข้าพเจ้าว่าตำแหน่งนายกเทศมนตรีเป็นตำแหน่งประจำก็ยังมีคนค้านมากทีเดียว แต่ถ้า
 ว่าเป็นตำแหน่งการเมืองก็ค้านบ้างสนับสนุนบ้าง นั้นเป็นเช่นนั้น มีปัญหาเช่นนี้แล้ว
 ข้าพเจ้าเห็นว่าตำแหน่งนายกเทศมนตรี เป็นตำแหน่งการเมืองว่าการอยู่ภายใต้บังคับบัญญัติ
 ของรัฐหรือรับผลประโยชน์ตอบแทน นั้น ในข้อถกเถียงแสดงต่อสภาว่านายกเทศมนตรี อยู่
 ได้บังคับบัญชาของรัฐก็มีสมาชิกสนับสนุนว่ารัฐเพียงแต่ควบคุมและแนะนำเท่านั้น อำนาจ
 การบังคับบัญชานายกเทศมนตรีนั้นอยู่ที่ท้องถิ่นต่างหาก ที่เป็นผู้บังคับบัญชา
 โดยตรงเพราะเขาเป็นผู้แต่งตั้ง เป็นผู้ให้ความไว้วางใจ จึงอยู่ข้างหลังเป็นผู้ลงนามแต่งตั้ง
 นั้นเป็นงานแต่งตั้ง เป็นการอนุมัติ สภาเทศบาลเองให้ความไว้วางใจเป็นนายก-
 เทศมนตรีได้ ท่านอย่าลืมนว่าการควบคุมงานได้เพียงแต่คอยอนุมัติให้ความเห็นชอบจาก
 สภานั้นหาใช่เป็นอำนาจบังคับบัญชาที่แท้จริงไม่ อำนาจบังคับบัญชาของนายกเทศมนตรี
 ขอสงวนไว้พอครุฑยาลิมส่วนเรื่อง การเงินนั้นนายกเทศมนตรี ได้รับเงินเดือนนั้นท่านสมาชิก
 ฝ่ายค้านก็ถือว่าเป็นเงินเดือนของรัฐ แต่ความจริงแล้วไม่ใช่เงินของรัฐ เป็นเงินของท้องถิ่น

ชนได้ เราไม่มีการอภิปรายเป็นรายมาตราเพื่อให้รัฐสภาเข้าใจแจ่มแจ้ง เพราะฉะนั้น จึงมีข้อสงสัยเป็นธรรมดา จะให้สมาชิกรัฐสภาผู้แทนวรมณ์หรือข้อคิดอย่างชัดแจ้ง เหมือนกับสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญไม่ได้ แม้แต่สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญเองอาจมีความเห็นไปเป็นปัญหาต่าง ๆ กัน เพราะฉะนั้นย่อมจะทำความเข้าใจว่าท่านสมาชิกรัฐสภาผู้ใดผู้หนึ่งไม่ได้รับคำสั่งหรืออธิบายจากสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญในรัฐสภาขณะที่รับรัฐธรรมนุญมาใช้ ก็ย่อมจะเห็นใจได้ในเมื่อเกิดมีข้อสงสัยขึ้นได้

อนึ่ง ที่ว่าจะมีปัญหาก็คงขึ้นมาม่อย ๆ ในเมื่อเกิดสงสัยแล้ว สภานี้ไม่ใช่วงงานสำหรับที่จะสอน หรือให้คำปรึกษาหารือข้อใด ๆ ในเรื่องหมุ่หมิม ความจริงในรัฐธรรมนุญนี้บัญญัติไว้ว่า เป็นুক্তิตใด ๆ ที่ต้องตั้งวามนับต้องมีสมาชิกบริบว่องถึง ๒๔ นาย ท่านผู้เกี่ยวข้องหลาย ๆ ท่านย่อมจะต้องมีบริบว่องถึง ๒๔ นาย เพราะฉะนั้นมีผู้สงสัยหลายคนที่จะเสนอและผู้บริบว่อง ไม่ใช่เกิดจากคนหนึ่งคนใดโดยเฉพาะ หรือไม่ใช่เป็นเรื่องส่วนตัวของคนใดคนหนึ่ง ซึ่งจะทำให้การตั้งวามคลาดเคลื่อนไปได้ ในเรื่องที่ว่า สภานี้จะรับญัตติหรือไม่ ในเมื่อรัฐธรรมนุญกับอกว่า ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐสภาตั้งข้าพเจ้าได้ เถลถวรานเรียนมาแล้ว เพราะฉะนั้นในประเด็นนี้ก็จะไม่เป็นปัญหาอะไร สภานี้ก็จะรับวินิจฉัยต่อไป

สำหรับในประเด็นที่ ๒ นั้นที่ว่าตำแหน่งนายกเทศมนตรีจะเป็นตำแหน่งการเมืองหรือไม่ ท่านสมาชิกหลายท่านก็ได้กล่าวแล้วว่าไม่มีบทวิเคราะห์ที่ชัดชัดไว้ในที่นี้ ไม่มีบทวินิจฉัยไว้ที่ใด เมื่อไม่มีแล้วข้าพเจ้าเองก็มาพิจารณาตามความคิดของข้าพเจ้าว่าตำแหน่งการเมืองนั้นเราพิจารณาได้สองประการ และประการที่หนึ่งก็คือว่าไม่ได้ตำแหน่งประจำ หมายถึงความว่าอยู่โดยกำหนดเวลา เช่นตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนกำหนดไว้ ๔ ปีหรือสมาชิกท้องถิ่น หรือตำแหน่งรัฐมนตรี หรือตำแหน่งนายกเทศมนตรี เหล่านี้หาได้รับราชการเป็นการประจำไม่ เพราะฉะนั้นราชการประจำหรือชั่วคราวจึงเป็นประเด็นแรกของลักษณะทางการเมือง เพราะฉะนั้นตำแหน่งนายกเทศมนตรีจึงเป็นตำแหน่งชั่วคราว ไม่ใช่ตำแหน่งประจำ เป็นประการที่หนึ่ง

เป็นเงินบำรุงท้องถิ่นของเทศบาลและแห่งเขาเก็บภาษีอากรของเขาขึ้นเอง เขาหารายได้
ของเขาเอง แต่อาจมีบางท่านแย้งว่ารัฐบาลให้เงินก็จริงแต่ที่ว่ารัฐบาลไม่ได้ให้เงินคืน
โดยตรง ความจริงสภาซึ่งมีเงินรัฐบาล ไม่ช่วยบำรุงท้องถิ่นเพราะเงินท้องถิ่นไม่พอ
เพราะฉะนั้นถ้าเป็นเงินของท้องถิ่น ท้องถิ่นคือผูกพันกับรัฐในทางเป็นลูกหนี้ของรัฐ
หรือว่าท่านสมาชิกทั้งหลายคงจะทราบว่าเป็นรัฐบาล ให้เป็นเงินค่าใช้จ่ายใด ๆ นั้นเป็น
เรื่องของเทศบาลที่จะยกขึ้นมา

อีกข้อหนึ่ง ใครจะเน้นให้ท่านทั้งหลายทราบก็คือว่าเทศบาลต่าง ๆ ท่านอย่าลืมว่า
เป็นนิติบุคคลเป็นบุคคลหนึ่งต่างหาก ข้อพิจารณากฎหมายในแง่ที่ว่าเทศบาลเป็นนิติ
บุคคล นิติบุคคลเป็นบุคคลอันหนึ่งต่างหาก นิติบุคคลเป็นบุคคลมีอำนาจต่างหาก
เป็นเอกเทศสามารถมีทรัพย์สิน สามารถมีเจ้าหนี้และลูกหนี้อะไรต่าง ๆ หรือหนี้สินเขา
มีเองมีขอให้ความสมาชิกผู้สละเกียรติยอมรับว่าเทศบาลเป็นนิติบุคคลต่างหากจากรัฐ ส่วน
ที่จะมีการเงินช่วยเหลืออะไรกันนั้นก็เป็นภาระประจำปกครองเมืองตน เพราะเทศบาลอาจมี
การล้มเลิกสถานซึ่งก็เป็นธรรมดาของระบอบประชาธิปไตย นี่แหละท่านสมาชิกผู้เกียรติ
ทั้งหลายจึงทำให้เห็นได้ว่า ตำแหน่งของเทศบาลนั้นเป็น ตำแหน่งของข้าราชการการเมือง
โดยตรง ซึ่งถ้าหากว่าจะเป็นที่สมาชิกสภาผู้แทนด้วยแล้วก็ตามก็จะไม่มีการขัดแย้งกันแต่
ประการใดไม่ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสมาชิกทั้งสองสภาจะได้พิจารณา
ไตร่ตรอง เรื่องนี้โดยรอบคอบซึ่งเพื่อจะดี ความ กฎหมาย อันนี้ ซึ่งยังไม่เป็นการชัดเจน ให้
เป็นประโยชน์แก่สมาชิกโดยทั่ว ๆ ไป

ประธานรัฐสภา : หมดเวลาแล้วข้าพเจ้าขอหยุดพักการประชุม เริ่มประชุมใหม่
เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา และข้าพเจ้าขอเรียนว่าให้มาพร้อมเพียงกันหน่อยเพราะว่าองค์ประชุม
จะต้องมีถึงกึ่งจำนวนสมาชิกทั้งสองสภาอันประชุม

พักประชุมเวลา ๑๕.๐๕ นาฬิกา
เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๕.๑๕ นาฬิกา

ประธานรัฐสภา : ข้าพเจ้ามีความเสียใจที่จะเรียนถามว่าสมาชิกมาไม่ครบองค์ตาม
ข้อบังคับข้อ ๑๘ มีความว่า ถ้าพ้นกำหนดประชุมไปครึ่งชั่วโมงแล้วสมาชิกมายังไม่ครบองค์
ประชุมประชาชนอาจสั่งให้เลื่อนการประชุมก็ได้ และเหตุที่ข้าพเจ้ารอมานจนถึงเวลานี้ก็เพื่อ

ให้โอกาสทำหน้าที่ของท่านเพราะเหตุที่ว่าไหน ๆ เรามากันแล้วก็คอยเวลาสักสองสามนาท
 หนึ่งว่าคงครบได้ หนึ่งคือขอยมาจนถึงบัดนี้ ถึงเวลา ๓๕.๐๐ นาฬิกา ตามที่ข้าพเจ้าตั้งใจ
 ไว้แล้วก็ยังไม่ครบ ขาดอยู่เพียงสองสามคน เป็นที่เสียใจ อาศัยข้อมงคินจะตอง
 เลื่อนการประชุมไปวันหลังและเป็นเรื่องตดตพน ค้างอยู่ ข้าพเจ้า จึงขอ เลื่อนการประชุม
 จากวันนี้ไปประชุมกันพรุ่งนี้เวลา ๓๐.๐๐ นาฬิกา เพราะฉะนั้นขอเชิญท่านทั้งหลายมา
 ประชุมอย่างพร้อมเพรียง ขอเลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๕.๐๖ นาฬิกา

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมรัฐสภา

พระยามหาอำมาตย์	ประสิทธิ์ ตรีสุชิต	ผู้ตรวจรายงาน
นาวาเอก หม่อมเจ้าพรปรีชา กมลาศน์	สุรินทร์ ศิลลากร	„
พระชัยบุญญา	สุขันต์ จิตรภักดิ์	„
พระยาสุริยานุวงศ์ประวัติ	เล็ก จารุบุญ	„
พระยาโทกเวณิกมนตรี	ฮาว์วทัน สุ่มบุญ	„
นาวาเอก หลวงส้วรวงจิตต์สมุทร	สมบัติ ตีประชา	„
พระยาประชากรวิเศษเสข	วิจิตร นิลไพจิตร	„
	พิพัฒน์ เอกะโรหิต	„
	โชค คุปตะวาทีน	„
	อุดม พลอยสังวาลย์	„
	ประภักดิ์ จินตามัย	„
	สมชาย จารุสมิต	„

ประเสริฐ บัณฑุสนันท์

ทำการแทนเลขาธิการรัฐสภา

เจ้าพระยาสุรธรรมาธิเบศ

ประธานรัฐสภา